Ч. 190 (14.733). Львів, вівторок 31. серпня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.630.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Заборона Окружного Сокільського Свята в Тернополі.

Управа Т-ва „Сокіл" у Тернополі дістала таке письмо:

„Тернопіль, дня 24. серпня 1937. До П. Т. Управи Філії Львівського Рух. Т-ва „Сокіл" у Тернополі. На засаді арт. 2. §. 1. розпорядку Президента Р. П. з дня 27. X. 1933. р. в предметі права про прилюдні розривкові виступи (Д. З. Р. П. № 85, поз. 632), як теж §. 75. уст. 3. перше речення розпорядку Президента Р. П. з дня 22. III. 1928. р. про адміністраційне поступовання (Д. З. Р. П. № 36, поз. 341) не прихилююсь до подання Управи Філії тамошнього Товариства з дня 9. VIII. 1937. р. і відмовляю видання Управі Товариства дозволу на улаштування в днях 4. і 5. вересня 1937. р. на площі Товариства при вул. Коперника ч. 13 у Тернополі „Окружного Сокільського Свята", бо улаштування проєктованого „Свята" на основі поданої програми може загрожувати безпеці, спокоєві і прилюдному порядкові. Від цього рішення вільно внести відклик до Міністерства Внутрішніх Справ у Варшаві через Воєвідський Уряд у Тернополі до 14 днів, числячи від дня чергового по його доручення. — За Воєводу: Г. Непокульчицький, Віцевоєвода, в. р."

Явна інтервенція СССР в Китаю.

БОЛЬШЕВИЦЬКО-КИТАЙСЬКИЙ СОЮЗ ПРОТИ ЯПОНІЇ.

НАНКІН, ПАТ. Китайська влада оголосила такий комунікат: Китай підписав з СССР договір про ненапад дня 21. ц. м. Договір обіймає такі чотири точки: 1) Обі договірні сторони вирікаються війни як засобу поладнання спірних міжнародних справ та як засобу національної політики. Обі договірні сторони зобовязуються не нападати на себе. 2) На випадок нападу третьої держави на одну з договірних сторін, ненападена сторона зобовязується не давати допомоги і не підписувати договорів з державою напасником, що могли би принести шкоду нападеній стороні. 3) Права і зобовязання, що повстали з раніше підписаних договорів обох сторін, обовязують далі. 4) Договір про ненапад підписали на 5 років. Якщо його не виповідять на 6 місяців перед вигасненням, буде обовязувати автоматично дальших 5 років. Китайські політичні кола не криються з думкою, що війна з Японією довела у значній мірі до затіснення приязни між СССР і Китаєм.

У звязку з офіційним оголошенням комунікату у справі договору про ненапад, міністер закордонних справ у Нанкіні візвав представників чужих держав, щоби вияснити їм нове положення. Міністер зложить заяву уряду на тему взаємин між Китаєм із СССР. Виходить, що тайні переговори між Москвою і Нанкіном у цій справі почалися ще в березні або у квітні ц. р. перед вибухом японсько-китайського конфлікту. Невідомо покищо на яких умовинах підписали цей договір. Звертають увагу, що до договору дійшло саме в моменті напруження між Токіо і Льондоном та Вашингтоном. Здогадуються, що деякі англійські та американські кола вплинули на зміну взаємин між Китаєм і СССР. Тому то Японія вже тепер концентрує багато війська в Манджу-Ко з огляду на большевицьку небезпеку. Японія переконана, що поза договором про ненапад скривається тайний військовий договір між Китаєм і СССР. Тому то китайсько-японський конфлікт втягне швидше чи пізніше інші великодержави та може довести до нової світової війни. Кажуть, що марш. Бліхер заложив свою головну кватиру в столиці совітської Монголії Улан-Батор, звідкіля кермує воєнною допомогою для Китаю і відбуває наради з делегатами нанкінського уряду. Большевицький уряд зобовязався підтримати китайські війська літаками, танками і ґазовими бомбами. Одночасно доставить Китаєві спеціялістів з летунства, панцирної зброї та в диверсійній боротьбі.

СССР ДОМАГАЄТЬСЯ ЛІКВІДАЦІЇ 2-Х ЯПОНСЬКИХ КОНСУЛЯТІВ.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Москви, що уряд СССР звернувся до японського уряду з домаганням, щоби він зліквідував перед 15. вересня японські консуляти в Одесі і Новосибірську. Недавно совітський уряд замкнув свої консуляти в Пограничная і Сакгаліян нарікаючи на поведінку манджурської влади. Консуляти в Одесі і Новосибірську замкнуть на основі порозуміння між СССР та Японією, що кожна з цих держав може мати на території другої держави таке саме число консулятів.

Повстання проти комуністів у Барсельоні і Катальонії.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ле Журналь" подає сенсаційну вістку про вибух революції в Барсельоні і в Катальонії проти комуністів. Ці інформації походять від осіб, які приїхали з Еспанії до Перпіньян. Провідником революції є старшина червоної армії полк. Одон, який обєднав довкола себе військових в активній службі та робітників, переважно анархістів, яким диктатура комуністів дається щораз то більше в знаки. Революція звернена проти комуністів, які захопили уряд у Валенсії. Революцію полк. Одона підтримують синдикалістично-анархістичні елементи в Катальонії. Полк. Одон відомий у військових колах зі свого ворожого становища супроти ген. Міяхи, команданта червоних військ у Мадриді, якого підтримують комуністи.

—o—

Румунські партії та українці.

ЯК РУМУНИ ЗАКИДАЮТЬ ВУДКУ НА УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

Чернівці, кінець серпня 1937.

Небавком відбудуться загальні вибори до румунського парламенту і при цій нагоді знову відкличуться партії до „шановних виборців-українців" із Буковини.

Першою із тих зацікавлених голосами наших земляків буде тепер урядова партія лібералів. Наскільки вони ліберали та демократи, це виявили достаточно розпорядки міністра внутрішніх справ, освіти й віроісповідань та ін. Або по нашому: стан облоги, загострення цензури, вивласнення греко-кат. церкви в Сучаві, заборона Служби Божої в українській мові у православних церквах тощо.

Очевидно, марні були надії тих, що вязали побут міn. Анджелеска у Львові (відвідини української школи!) та наради із міністром Свентославським, з якимись виглядами на поправу відносин на Буковині! Через свою не дуже то ліберальну поведінку втратила партія премієра Татареска симпатії не тільки на Буковині, Басарабії, але й у цілому краю. З цього скористала при останніх громадських виборах найсильніша опозиційна партія: націонал-цараністи. Цей успіх можна пояснити і тим, що у виборчій пропаганді пригадували націонал-цараністи свої всі минулі „заслуги" в користь українського населення Буковини. Зрозуміло, що такі „заслуги" були можливі, коли провід партії був у руках Ю. Манева, давнього румунського політика, вишколеного на Заході не тільки студіями, але й політичною діяльністю. Ті зміни, яких зазнали українці за уряду Манева, були, на жаль, тільки поверховні і тому тимчасові. А відколи Манів уступив із проводу партії і в ній повстали ріжні суперечки, трудно уявити собі, щоб ця колись популярна партія прийшла ще до керми з такою перемогою, як у 1928. р. Якби вдалося їй тепер, під проводом посла Міґалака, створити свій партійний уряд, — то ще й тоді становище українців у нічому не змінилось би, бо провідною думкою націонал-цараністичної партії стали суспільні справи. Значить: своєю лівою програмою „селянської держави" вони зручно вимінатимуть невигідні справи й постуляти національних меншин.

А ці справи вирішують румунські партії звичайно „вибором" двох українських „парляментаристів". Ліберали мають вірних собі рутенів о. Стусяка та вчителя Меґасюка, що фіґурують у парляменті і ні разу ще за чотири роки не забирали слова в справі, не то що в обороні українського населення. Подібні їм побратими і з нац.-цараністичної партії (Андріящук, Алексієвич) ледви чи вділяли щось більше. Шкода тих людей, що мають звязки із нашим селом і витрачують їх для чужих партій-

ких інтересів... Але це повоєнне явище стало вже тут звичаєм!

До найближчих виборів виступлять не тільки вище наведені дві провідні румунські партії, але також їх партійні відламки: **молоді лібералі та радикал-царaністи.**

Молодих лібералів веде проф. унів. Жорж Братіяну, в закордонній політиці непримирний противник совітофіла Тітулеска. Як знавець східно-европейських справ, він радо цікавиться нашою справою за кордоном. Але професор скоріше теоретик, як діяльний політик, і до того, на жаль, має у свому „конституційному фронті" старечого спільника, маршала Авереска. Ще як генерал Авереску творив один реакційний уряд, по військовому проводив виборами і своїми „охоронними розпорядженнями" дався добре в знаки буковинським українцям.

Радикал-царaністів веде комунофільський посол гр. Юнян, вибраний у чернівецькій виборчій окрузі, що забув на свої ліві „демократичні" переконання і в парляменті не забирав ні разу голосу в імени своїх „братів-українців". Видно, як скоро забувають на виборчий союз із У. Н. П....

Але є ще дві „демократизуючі" партії. Невидна **„партія націонал-демократів"** ученого та проф. унів. Н. Йорги і ще невидніша опортуністична **„аґрарна партія"** польонофіла Арджентояна. Колись обидва ці панове працювали у спільнім уряді „техніків і специялістів". Перший з них надавав повагу цьому урядові своїми професорськими вказівками, другий страшив наших політикою „сильної руки". Цей уряд, зліплений двома румунськими ендеками, був, правда, коротко тревалий, зате добре відчули його українці.

Зазначимо тут, що й тоді „знову" завелася буковинська У. Н. П., бо покладала за великі надії на цю урядову партію, з якою заключила ще й виборчий союз. Мабуть захоплював наших новостворений нею підсекретаріят меншин. Але скоро виявилося, що цей підсекретаріят був тільки блахманом. Саме підчас формального урядування його міністра, семигородського німця Брандша, почали поступнево касувати українську мову як надобовязковий (!) предмет навчання (лише дозволений по школах північної Буковини)...

Такі розчарування в нас дуже часті, тимто й не звертало на них громадянство особливої уваги. Але перед виборами слід їх пригадати, щоб рутенська легковірність мала вже раз свої межі!

Сумніваємося, чи якась із вище наведених, назверх демократичних партій додержить після виборів обіцянок, які нам дає. Бо одна річ — їх партійна програма та користи з виборчого союзу (з У. Н. П.), друга — їх урядова практика.

На кінець згадаймо і ті праві орґанізації, що нерадо звуться партіями, а охоче „ліґою", „фронтом", „ґвардією", чи „леґіоном". Це **Ліґа націонал-християнська** (Кузи — Ґоги), **румунський фронт** (Вайди) і **залізна ґвардія** (Кодріяна). Не віримо, щоб вони, при всіх заповіджених радикальних реформах, гаслах і закликах до „християн-українців" поставились до розвязки меншинних справ інакше, як їх ліві суперники!

Їх зручний пропаґандивний підхід до українського населення (протижидівська та протисовітська аґітка), як також їх „чисті руки" (бо ще не були при кермі!) вможливлюють їм успіхи на Буковині.

Сумне, але правдиве те, що саме в чернівецькій окрузі зростає на числі залізна ґвардія (тепер залеґалізована партія „Все для батьківщини"), а у сторожинецькій окрузі кузисти (націон.-християнська). Також не виключене, що більшість румунських партій обєднається в один „румунський громадянський фронт" на зразок семигородського (проти мадярів та німців).

Серед таких обставин становище У. Н. П. незавидне, бо самостійний її виступ неможливий. Рішає тут не тільки виборча система та стан облоги, як теж повоєнні настрої буковинських селян, але також орґанізаційні та матеріяльні недостачі партії.

Тільки створення виборчого союзу меншин запевнило би У. Н. П. моральний успіх.

нч.

Перед візитою Мусолінія в Берліні.

Дипльоматичні кола в Берліні запевняють, що у другій половині вересня ц. р. Мусоліні приїде з офіційною візитою до Берліна після конгресу націонал-соціялістичної партії у Нірнбергу, що буде займатися спеціяльними справами, які не входять в обсяг італійсько-німецьких справ нпр. справа взаємин між Німеччиною і Ватиканом. Мусоліні буде на маневрах німецької армії в Мекленбургу, при кінці яких відбудеться військова ревія. Мусоліні буде в Німеччині 5 днів, опісля віїде до Відня.

Політичні кола Берліна дуже вдоволені з візити Мусолінія. Підкреслюють, що від приходу до влади, Мусоліні лише три рази виїздив з Італії, а саме: 1) при кінці 1922. р. брав участь у льондонській конференції у справі німецьких відшкодувань, 2) в літі 1923. р. їздив до Льозанни у справі мирового договору з Туреччиною; 3) в жовтні 1925. р. був у Льокарно з нагоди підписання західного пакту.

Приїзд Мусолінія до Берліна виявить перед Европою затіснення приязної співпраці між Італією та Німеччиною.

Алькоголь і тютюн спиняють умовий розвиток людини.

Як з малої рибальської кольонії повстала могутня столиця.

У 700-ЛІТТЯ БЕРЛІНА.

Берлін, 24. серпня 1937.

Десь якийсь пильний архівар вишпирав у бранденбурськім єпископальнім архіві документ, що став товчком до величавого свята, яке Берлін святкує цього місяця, свята-ювилею з приводу 700-ліття свого істнування як міста. Документ цей датований в 1237. р. Це контракт між світською і церковною владою, себто між володіючим маркґрафом та єпископом бранденбурґським про поділ компетенцій. Один із свідків, що підписали цей контракт, був „Северінус, плебанус де Кольонія", а це доказ що Кольонія була містом ,бо села тоді парохів не мали. Кольонія — це не Кельн над Реном, а Кельн над Шпревою, завязок теперішнього Берліна.

Старовинний торговельний шлях, що йшов від Заходу на Схід, перетинав багнисту широку низину, створену ріками Шпревою та Гавелю на тому місці, де підвищені ґеольоґічні площини сходу і заходу найбільш до себе зближалися, де болотиста низина була найвужча. На тому місці, де шлях перетинав Шпреву, істнувала стара славянська оселя Берлін — маленьке рибальське село. Пізніше, як германські племена асканців почали політично-військово-кольонізаційну експансію на схід і на північ повстала мабуть на протилежному березі Шпреви нова оселя: Кольонія. Згодом обі братні оселі Берлін та Кольонія творили одно місто й назва Кольонії живе ще й нині в одній дільниці Берліна, що називається Найкельн (Нова Кольонія).

Що предестинувало Берлін стати столицею Німеччини і зрости з манюсенької рибальської оселі до найбільшого міста на европейському континенті, це залишиться в сутінках історіософії. Бо ані географічне ані ґеольоґічне положення, ані початки німецької історії не уповажнювали Берліна до тієї ролі, яку він нині відграє. Він не лежить в центрі Німеччини, а його околиці були пісковими та водними пустарами. У тяжкій мозольній праці своїх громадян зростало це місто спершу як погранична стація германів (Ді Марк) та сповнювало свою кольонізаційну місію. Згодом залишилися по словянських племенах тільки назви їх старих осель, населення само змішалося з германами та зґерманізувалося. Ця мішанина дала знаменитий людський матеріял, пильний, очайдушний, підприємчивий, витревалий та повний гумору, створила людей, що зуміли у столітній праці замінити піски у врожайні поля, пустарі та болота в ліси, а безліч озер і русла обох рік Гавелі та Шпреви звязати в густу водну мережу для особового та товарового руху.

Історія Берліна це дві паралелі: історія вільного міщанства з вільним підприємчивим духом та історія володіючого роду Гогенцолернів; це історія конфлікту між міщанськими вольностями і духом абсолютистичних володарів

В середньовіччі, в часі розцвіту Ганзи, Берлін був вільним ганзеацьким містом у повному розцвіті і через його ринки йшла торговля півдня Німеччини з Ганзою над Балтиком, та заходу зі сходом. Асканці, бранденбурські маркґрафи лишили Берлінові його вольности. На початку 15. віку асканці були вимерли. Фридрих фон Гогенцолерн дістав Мархію Бранденбурґ як ленно від німецького цісаря. Під претекстом буцімто він хоче хоронити Берлін перед нападами славянського племени вендів, він розложився табором на громадському пасовиську, що належало Кольонії, і вступився аж тоді, як дістав площу в самому серці обох міст. На цій площі він вибудував, всупереч умові з містом, укріплений замок, якого Гогенцолерни до 1918. р. не покидали. Згодом відібрали Гогенцолерни Берлінові його ганзеацькі привілеї вільного міста, а камінного Роллянда, символ міської вольности, казали вкинути в ріку Шпреву. Так звязалася історія міста Берліна проти його волі з історією Гогенцолернів.

Пять століть володіли вони в Берліні. Були між ними пересічні та непересічні голови, навіть генії. Одним із найвизначніших був Великий Курфірст. Він переняв володіння, коли 30-літня війна, вогонь, чума та шведи спустошили Берлін так, що з його населення залишилася всього третина. Він, знаменитий організатор, і людина, що творила історію, перетягнув Берлін мережею каналів, що ще досі творять ріжні водні шляхи, розбудував старий замок, заснував нові дільниці, обвів місто фортечними мурами. І в мурах цих місто так розвивалося, що вже його внук король Фридрих Вільгельм І. мусів мури ці розсадити, бо місто розрослося далеко поза них. Король цей — батько Фридриха Великого, положив не тільки фундамент під пізнішу могутність Пруссії створивши сильну пруську армію (його називають „Зольдатенкінд"), а причинився теж до зросту міста Берліна, бо змушував громадян будувати. Хто робив заходи, щоб дістати титул чи уряд, мусів ставити собі камяницю, щоб мати вигляди на успіх у своїх заходах. У вислові цього короля: „Він має гроші, нехай будує" міститься цілий конфлікт між міщанською ощадністю населення і доцільною передбачливістю володаря, якому на серці лежала могутність його держави та пишність столиці.

Найвизначнішим, ґеніяльним гогенцолерном був Фридрих Великий. Він розбив міршаве німецьке цісарство та переніс осередок німецької історії з Відня до Берліна і тимсамим підніс Берлін з провінціонального містечка до столиці німецької нації. Хоч ще не офіціяльно, а фактично, бо від того часу Берлін не перестав уже відгравати провідної ролі в німецькій історії.

Наполеонські війни, визвольна боротьба, революція 48 р. припинюють трохи розвій Берліна аж до часу Бісмарка, залізного канцлера, що був творцем нового німецького цісарства зі столицею Берліном. Бісмарк пішов іще крок дальше ніж Фридрих Великий, бо своєю політикою він зробив Берлін осередком европейських подій. Його щаслива рука у веденні воєн світ-

ляє европейське становище Німеччини. Край багатіє. Берлін росте в неймовірному темпі. З цілої Німеччини прямує народ до Берліна, де повстають величезні промислові підприємства, простають величезні промислові підприємства, процвітає торговля, де можливости спекуляції, розбагатіння, але й економічної руїни безмежні. Ці дільниці ростуть як гриби по дощі, дільниці робучого пролетаріяту, дільниці багатого міщанства, що своє багацтво манифестує у вежах та банях на камяницях, у мармурових сходах та великих дзеркалах із позолоченими рамами у вестибулях. В тому часі повстала теж найбільш люксусова вулиця Берліна Курфірстендам. Місто розростається аж до далеких передмість, проковтує їх і росте далі аж до мархських лісів та озер. Це мабуть єдине явище, що посеред найбільшого міста европейського континенту цілі дільниці вибудовані в лісі. Бо берлінець зберіг любов до природи, втягнувши її поміж свої мури.

На мурах берлінських вулиць можна відчитати виразно його історію. Кілька невеликих готицьких церков розказують про його маломісточкове середновіччє. Великий замок, що вічно зростав і добудовувався частинами, свідчить про зріст могучости Гогенцоллернів. Широка парадна вулиця Унтер ден Лінден, що підчас її повстання (Великий Курфірст казав посадити липи в шістьох рядах — це початок „Унтер ден Лінден") лежала поза мурами Берліна, свідчить про великий мистецький хист Фридриха Великого, що зробив її репрезентативною столичною вулицею, обставив її палатами та театрами. Про провідництво Прусії у німецькій історії розказує Вільгельмштрассе, вулиця міністерств. Про наглий розвій Берліна в часі т. зв. „Ґріндерярє" по виграній німецько-французькій війні в 71. р., про скоробагатьків, що тоді розрослися — розказують цілі одноманітні дільниці Берліна вибудовані в фальшивому, але парадному ренесансі. Про централізацію культурного життя в Берліні розказують велитенські бібліотеки, наукові інститути, високі школи та університет. Про безмежний ситий добробут свідчать цілі величезні дільниці вибудовані на початку нашого століття. Про останні роки оповідають такі грандіозні свідки, як Олімпійське Поле, нове міністерство летунства, що само творить одну дільницю, та новий будинок Державного Банку, що повстав на місці одної зірваної дільниці міста.

Над Шпревою, де колись існувала маленька оселя Берлін, впали старі дільниці і на їх місці має повстати нова велитенська вулиця. Високі крани, парові молоти, що вбивають в землю залізні стовпи для нових підвалин, це вічна музика берлінських вулиць. Вона надто голосна, одначе висліди її дуже очевидні. Вулиці замкнені для руху свідчать про те, що Берлін будується раз-у-раз. Він живе й пульсує, він вічно неготовий, все ще у зрості, живе не тільки минувшиною, а й теперішністю та передусім будучністю і все ще панує в ньому живий, підприємчивий, очайдушний дух колишніх кольоністів — правдиво берлінський дух.

Маріян Шпак.

ських летунів збільшує ще факт, що дотепер Японія формально не виповіла ще війни Китаєві. Тому Вел. Британія домагається від Японії: 1) формального перепрошення уряду Вел. Британії японським урядом; 2) примірного покарання справників нападу; 3) ґарантії японських властей, що негайно видадуть необхідні доручення, щоб подібні події в майбутньому не повторилися.

ЯПОНЦІ ПОГРОЖУЮТЬ БОМБАРДУВАННЯМ СОВІТСЬКОГО КОНСУЛЯТУ.

МОСКВА, АТЕ. **Японський генеральний консулят у Шангаю склав новий протест проти дальшого давання сиґналів з будинків совітського консуляту для китайських військ. Совітський генеральний консуль заявив, що в будинку совітського генерального консуляту ніхто не мешкає і що це може бути провокація.** Японці загрозили збомбардуванням совітського консуляту. Совітський консул відповів, що японці відповідають за те, що там діється, бо будинок консуляту положений на відтинку, що його контролюють японські війська.

ГАРАКІРІ ЛЕТУНІВ?

Всі закордонні часописи повідомили, що японські летуни, які обстрілювали самоходи британської амбасади й ранили амбасадора, мали покінчити з життям, зробивши собі гаракірі.

Гостра нота Анґлії проти Японії.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Представник анґлійського уряду доручив у Токіо гостру ноту Анґлії з приводу зранення британського амбасадора японськими летунами.

Покликуючись на давно приняту міжнародню засаду про заборону нападати на особи, які непричасні до воєнної акції, нота стверджує, що летунство не звільнене від тієї засади. Про припадковість не може бути мови, тому, мовляв, хоруговки на авті були замалі і японське оправдання не вистарчає. Амбасадор переїздив тереном, де не було ніякої воєнної акції, а озброєних китайців зустрінули щойно годину після нападу. Злочинність акту япон-

М. РУДНИЦЬКИЙ. 3

Відпочинок на Камені Довбуша

3. СОНЦЕ, МІСЯЦЬ І ПСТРУГИ.

Як минає літникові день на приписовому дозвіллі — цього не знає ніхто, ні він сам. У нашому теремі нема покищо електрики і ми лягаємо разом із сутінками, що кладуться тут раніше, ніж у Львові. В год. 6-ій зранку — страшна річ! — командор нашого захисту вже „робить Міллера", щоб набрати сил до козячого молока. Коли хто не має якоїсь спеціяльної програми, то йде до Ямного за орудками та поштою, хочби не мав що купувати і від нікого не ждав листів.

Кожний тут такий занятий собою, якби мав виконати лікарські вказівки у шпиталі. За прикладом спортовців і кращої половини людського роду ходимо напів голі, байдужі, яким оком зустрінуть нас прохожі. Природа має силу вливати в нас краплину забуття: — не здаємо собі справи, як виглядає міський Тарзан із тілом покорченим і вимятим цілорічним бюрократичним панцирем.

Живемо тільки нинішнім днем. Що треба, щоб його приємно провести? — погоди і доброго товариства. Нема симпатичніших людей під сонцем, як наші, коли вони нічого не роблять і насолоджуються своїм безділлям. Їсти, купатися і спати цілу добу не можна — кажуть люди затроєні книжками і як усі теоретики — переборщують.

Який животворний вплив можуть мати на своє середовище люди Сократової школи, найживішим прикладом цього є такі наші приятелі, яким ніколи ні Ксантипа ні цикута не занадто гірка.

Вони приїжджають що-року на Камінь Довбуша на кілька днів для пляжі і пстругів. Відживаються так, що ведмеді непробуджені ще по ґаврах з зимового сну моглиб у них учитися. Двацять кілька осіб у пансіоні, де вони зупиняються і всі знайомі сусіди починають від їх появи живіше рухатися.

Приїхали і після чемних привітів пішли просто над ріку. Від ранку до заходу сонця пролежали на каменюках майже натще, бо помідори з гігієнічним цитриновим соком і булки без гуцульської бриндзі не рахуються за харч. Треба-ж було і дієту витримати, коли приїхали на пструги. У ресторані над яремчанським водопадом поруч поетичної вивіски „дансінґ" висить іще друга така: „нині свіжі пструги".

Зайшли туди голодні, як гості, коли приходять на давно заповіджені імянини. Власник ресторану мало не бився у груди від гріха, що саме сьогодні ще не принесли його доставці Люкулевої страви. Самому ловити пстругів не вільно і гості мусіли поневолі замовити розбратлі з цибулею. Та заки цибулька присмажиться можна ждати довго; треба було замовити таріль шинки. Води з Пруту мали ввесь день забагато і мусіли пити горілку, бо сояшна купіль виробляє страшенну спрагу.

Розбратлі мали гарний „ґарнір" і смакували дуже. Та ледви голодні спортовці справилися з ними, прибіг задиханий кельнер зі звісткою, що „принесли свіжі пструги". Один із приятелів, гастрономом-мистець, що марнує свій талант як інжинір замість бути директором кухні найбільшого магаразді підчас його відпочинку на Гаванні, казав собі показати спізнену рибу. Жаль йому стало її, що так беться у ведрі, замість підстрибувати на водопаді і казав присмажити на пробу дві найбільші штуки. Виявилося, що риба вихована в найближчому сусідстві ресторану не хотіла плисти до шлунка без „чистої". Боротьба не була легка з розбратлем і шинкою, але наші гірські пструги страшенне виспортовані — пролізуть скрізь.

Була чудова місячна ніч. Товариство верталося поволі, в тому поетичному настрою, що його навіть поети мають рідко, бо звичайно в такій порі сидять у кімнаті і пишуть вірші. Власниця пансіону зустріла своїх симпатичних гостей із винуватим поглядом; — вони щезли на цілий день без слова. Спитала, чи вони вже вечеряли. Один із них відповів скромно, як це робить завсіди, коли розмова сходить на їжу, що вже щось перекусили... Чи напються чаю?... Дякують дуже, коли ласка...

Служниця принесла чай і мариновані пструги. Господиня зберегла цю лакоминку для своїх святошних гостей. Один суддя, що мешкав у пансіоні і ніколи не діставав там пстругів, мало не счинив авантури на таку провокацію.

Приятелі мали коротку нараду. Як признатись, що вони саме вертаються „із пстругів"? „Навіщо-ж ти казав, що ми тільки перекусили?!" — Бо поправді кажучи ми їли на вечерю не пструги, а розбратль, а пструги це був тільки додаток...

Третій із приятелів звернув увагу, що вони зробили гарний прохід і що від тої вечері минуло вже досить часу. І господиня була така чемна, що не можна було їй ніяк відмовити.

— І чого ми властиво їхали сюди зі Львова, як не на пструги?

Крім цього суддя поводився так нечемно.

Ґубернаторський уряд на Закарпатті.

Як повідомляє ужгородське „Українське Слово“, губернаторський уряд на Закарпатті зачне за місяць свою діяльність. Деякі посади вже обсаджені. До губернаторського уряду дістанеться між іншими д-р Семен Грибовський, теперішний начальник в Перечині. Одночасно з цим іменуванням дадуть йому рангу радника. Так само буде перенесений до губ. уряду і дістане рангу радника д-р Андрій Марко, фінансовий надкомісар з Ужгороду. Господарські справи уряду перебере Бачинський. З урядників губернаторської канцелярії дістанеться до цього уряду д-р М. Лацанич, що стане надкомісарем. Пресові справи того уряду буде вести Федір Скраль. Начальником цілого губерніяльного уряду іменовано д-ра Олександра Бескида. Дальші становища ще не заповнені.

—o—

Зрада між червоними військами.

ПАРИЖ, ПАТ. Делеґація баскійського уряду оголосила комунікат зі заявою одного старшини, який займав високе становище у штабі північної армії. Цей старшина між іншим ствердив, що наступ війська ген. Франка на Рейносу був би неможливий або в кожному випадку дуже утруднений, якби пригожий терен використали до зорганізування спротиву. Одначе відділи армії в Сантандері і в околиці не ставили ніякого опору неприятелеві. Рейносу віддали майже без бою і без евакуації фабрики гармат та зброї, що попала в руки противника в такому стані, що можна її негайно урухомити. Єдиний спротив підчас наступу ставили баскійські відділи, що їх постягали з поспіхом з ріжних відтинків фронту. Така поведінка і багато інших фактів, що їх не можна вияснити, переконала команду баскійської армії, що вона впала жертвою зради. Хотіли влекшити наступ відділів ген. Франка та зробити так, щоби неприятель взяв до неволі цілу баскійську армію. Освідомивши собі це команда баскійської армії поробила всі заходи при допомозі баскійського уряду, щоби врятувати свої відділи та оминути можливости, що всі баскійські війська дістануться до неволі.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ ВАЛЕНСІЮ.

ВАЛЕНСІЯ, 30. 8. ПАТ. Авас повідомляє, **що національні літаки налетіли вчора вечором на Валенсію і скинули бомби. З особи вбиті, багато ранених, втрати великі. Протилетунська артилерія примусила літаки відлетіти.**

Перемога комуністичних елементів у Китаю.

Вістка про договір Китаю з СССР викликала велике враження. „Ле Жур“ подає ближчі інформації на тему спеціяльної китайсько-совітської конвенції. Минулої середи вечором дипльоматичний курієр привіз до Нанкіну копію провізоричної конвенції, підписаної китайським амбасадором у Москві та московським урядом. Вже відомо, що рішено збільшити темпо достави зброї до Китаю з СССР. „Ле Жур“ запевняє, що в китайсько-совітській конвенції нема зовсім згадки про безпосередній союз або військову поміч СССР для Китаю, але є постанови про доставу совітського воєнного матеріялу за гроші та концесії в Китаю. Якби великі европейські держави виступили проти політики нанкінського уряду, то дійшло би до інтервенції Совітів. Щоденник пише, що 23. ц. м. прибуло на летовище в Куанг-Куа-Мен 12 бомбових літаків з кронштадських фабрик разом зі совітськими залогами. Ці залоги підписали договір на 6-місячну службу в китайській армії. Політика совітського уряду змагає тепер до поширення і можливо якнайдовшого протягання конфлікту. Тільки довготривала війна може врятувати Китай і вичерпати противника, який фінансово не міг би витримати довше, ніж 6 місяців. Совіти дуже заінтересовані в перемозі Китаю. Навіть передбачують, що якби китайські ґенерали зраджували китайський уряд, то начальний провід китайською армією передадуть совітському марш. Бліхерові, що перебуває тепер у Монголії і має вже тепер спеціяльну безпосередню телефонічну комунікацію з Нанкіном. Поміч Совітів перемінилась б тоді в офіційний союз.

В колах европейської кольонії в Шангаю кажуть, що китайсько-совітський договір про ненапад заплутав ще більше японсько-китайські відносини та що він перекреслює всі японські надії на створення спільного японсько-китайського протикомуністичного фронту. Заключенням цього договору Китай ввійшов до т. зв. протифашистівського бльоку.

В берлінських політичних колах запевняють, що китайсько-совітський договір — це перемога комуністичних та протияпонських елементів у нанкінськім уряді.

ЗАЙНЯЛИ ВСІ ВАЖНІШІ СТРАТЕҐІЧНІ ТОЧКИ.

ТОКІО, 30. 8. ПАТ. В японських колах впевняють, що японські відділи зайняли всі важніші стратеґічні точки в провінції Чагар. Японські літаки бомбардували китайські становища у провінції Шансі. Протияпонські заворушення вибухли в Фучаві.

—o—

ВІЙСЬКОВИЙ БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ЛІТАК НАД ЕСТОНІЄЮ.

ТАЛІН, 30. 8. Естонська телеґрафічна аґенція звідомляє, що над Естонією недалеко Нарви появився був большевицький літак, який обстрілювала прикордонна естонська сторожа. Літак завернув на совітську територію.

Перший процес після страйку людовців.

Дня 24. ц. м. відбулася судова розправа в городському суді в Шамотулах у Познанщині проти 15-ох членів „Стронніцтва Людового“ з Острова за те, що дня 16-го серпня ц. р. в год. 5—8 рано в Острові на публичних дорогах притримували селян, які їхали на возах або йшли пішки та примушували їх не доставляти молока до молочарні, бо — як казали — десять днів є страйк. Підсудних судили за провину зі ст. 251. к. к. По розправі засудили **Яна Мацьковяка на 7 місяців вязниці, Альфонса Кампу на 6 місяців** — обох без припинення. Решту обвинувачених звільнили від вини й кари. Оборона заповіла апеляцію. Суд у мотивах присуду ствердив, що страйкувати й намовляти до страйку справді вільно, але щодо засуджених повірив деяким свідкам і ствердив, що вони змушували терором до страйку.

В Підгаєччині і Бережанщині арештували кількадесять людовців під замітом орґанізування рільного страйку.

Львівський воєвода приняв делеґацію з Ярославщини, яка просила воєводу, щоб дав селянам охорону перед людовцями, які тероризують населення.

що не варт було йому залишати такої вибагливої страви — треба було його покарати. Мариновані пструги щезли під хвилями чаю.

Була 10-а ввечір і товариство з пансіону саме вибиралося на забаву і танці до вчительської оселі. Йти туди без львівських гостей — ні, цього не можна було собі уявити. Доречі мої приятелі, між якими є й лікарі, ствердили, що „з огляду на гіґієну варт перед сном трохи перейтися“. У вчительській оселі давали чай з конфітурами. А гостили конфітурами не так по галицьки — на тарілочці від чорної кави, а по наддніпрянськи: накладали їх великою ложкою.

Один із тої спортової трійки, що виграли цього вечора змагання із пстругами, каже, що подивившись на свого приятеля, як він вистелював собі сон конфітурами дістав паморокив зі страху: чи вони ще вийдуть із тої гостинної селі... Звичайно переборщував у таких випадках із зависти, коли сам не мав уже апетиту.

Я спав у тій самій кімнаті, що мої приятелі. Перед сном вони не заводять ніколи теоретичних дискусій і ніколи не сваряться, бо коли один зробить другому докір, що взяв собі більшого пструга, той другий, заки встигне відповісти — чує вже хропіння. І тої ночі спали вони як люди, що мають чисту совість, коли виконали свій обовязок. Тільки вранці сусіди зпоза стіни питалися, чи не різав хто вночі дощок...

Тому, що найголосніший віддих мають із цієї трійки — два нежонаті, обидва на гарних становищах, я не міг їх зрадити. У пансіоні були дівчата, які впевняли, що ніколи не могли би вийти заміж за такого, що хропе.

(Докінчення буде).

Анкета одного скептика.

Вже незадовго відбудеться тягнення IV. кляси 39. Клясової Льотерії. В колектурах рух, усі з поспіхом купують льоси, повстають „спілки“ для спільного закупу льосу, одним словом — льотерійна горячка в повному ході.

Один скептик, який ставиться критично до всього, поставив багатьом людям питання, чому грають на льотерії. Ось які почув відповіди:

Відомий музик відповів:

— Граю лише на клярнеті і на льотерії і як дотепер виходив я на цьому зовсім добре; своїм клярнетом вигравав зовсім незлі заробітки, на льотерії вигравав кількакратно поважніші — як для мене — суми. Якщо зірву з одною з цих двох гор, то напевно не з грою на льотерії...

Популярний адвокат:

— Граю на льотерії, бо це єдина гра, щодо якої можу бути певним, що не зведе мене на манівці... Я виграв уже у своїй практиці тільки справ без ніяких шанс, чому не мав би виграти тоді, коли шанси першорядні.

Один знаменитий бріджист:

— Граю на льотерії, бо це єдина гра, при якій нема кібіців... А що можна при цьому виграти поважну суму, отже прошу...

Експедієнтка з відомого маґазину:

— Граю на льотерії, бо моя кузинка з нареченим виграли кілька тисяч і могли негайно повінчатися. А я і мій хлопець так спішимося...

Пан Антін з Таргівка:

— Фактично відомо, що граю, бо кожна людина з високою освітою розуміє ,що льотерія, це єдина гра, де нема ні входу ні виходу. За богато грати не буду, бо інший гроші загорне, а я залишуся як „покиваний“ фраєр і наречені повтікають...

Один пан з товариства:

— Граю на льотерії, бо це єдина гра, при якій пані не оповідають про свої приятельки, служниці та нові сукні. Забув додати, що вже раз виграв грубшу суму...

Молода і гарна акторка:

— Я приєдналася до товаришок, які в трійку купили льос. Бож не пережила би, якби виграли без мене...

Наш скептик пішов потайки по льос Клясової Льотерії.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Безцінні скарби.

В одній бездонній прірві в диких і недоступних горах на полудне від Меджеду, на границі перської пустині, пропали скарби, що їх зрабував 200 літ тому перський шах Надір азійському володареві Магометові.

До Персії вибралася велика виправа під проводом молодого англійського інжиніра Мершеля, що хоче шукати за тими скарбами. У тій виправі бере участь двох найкращих альпіністів, що їх заанґажував Мершель.

САМОЦВІТ.

Імя Великого Магомета знають у цілому світі з цього приводу, що один з найкращих брилянтів походить із його скарбу. Цей жемчуг зоветься „Когінор“ і є сьогодні в англійського короля.

Історія зі згаданою виправою доволі цікава. Вже довший час у Персії перебував англійсько-індійський учений професор Мершель. Він досліджував східну археольогію. У домі одного перського достойника в Кебрисі показали йому стару хроніку (літопис) майстерно прикрашену прегарними мініятюрами, що оповідає про переможну виправу шаха Надіра проти індійського володаря Дельгі, Великого Магомета.

НАЧЕ В КАЗЦІ.

Це було 1739 р. коли перське військо добуло столицю індійської держави. Після крівавої різні почалися грабіжі. Шах зарезерзував собі величаву палату Магомета, відому з просто казкових скарбів. Щоб ніщо не пропало, він окружив вояками цю палату й під його особистим доглядом стали зносити на палатне подвіря всі скарби Магомета. Довгі віки зложилися на ті скарби. Тепер зносили перські вояки відомий на цілому Сході престіл з масивного золота. Він був такий важкий, що під ним угиналося шість людей.

СКРИНІ З ДІЯМАНТАМИ.

Цей престіл був прикрашений мистецькими плоскорізьбами, та висаджений обильно величезними рубінами, сафірами й ізмараґдами. Далі принесли вояки корону Великого Магомета прикрашену безцінними клейнотами. Між ними був і згаданий „Когінор“. Врешті принесли 130 залізних скринь, повних неоправлених дорогих камінів білих і чорних перел, чудових різьб зі слоневої кости, дорогоцінних китайських шовків та величавої китайської порцеляни (її цінили тоді на вагу золота).

Всі ті скарби запакували під доглядом перського високого урядовця у великі клунки (по 200 г. ваги) й завантажили на верблюдів. Двадцять дві каравани виправилися під сильним конвоєм до Персії.

КАРАВАНА.

З ріжних причин ці каравани відбували подорож окремо. Крім зменшення риска відбиття цих скарбів, річ була теж у тому, що дорога крізь пустиню була дуже важка з уваги на харчі та воду. Остання каравана йшла під проводом шахового племінника, князя Ірзук Хана. Це була найцінніша частина добичі.

БЕЗОДНЯ.

Не зважаючи на великі труднощі, каравана перейшла через Афганістан і опинилася над кордоном Персії. Вже було тільки два дні дороги до Меджеду. Та тут застукала каравану жахлива сніговія. Девять верблюдів зіштовхнув буревій у безодню. Довго пробував Ірзук Хан віднайти втрату, одначе даремно. Десь у якійсь щілині в безодні пропало 18 двістікільограмових міхів з клейнодами-скарбами. Каравана вже не задержувалася ніде по дорозі й уже без ніяких пригод добилась до перської столиці, Тегерану. На вістку про страту скарбу, шах з пересердя велів відрубати голову свому племінникові Ірзук Ханові. Та щойно після цього прийшло йому до голови, що він велів убити єдину людину, що знала, де пропали скарби...

ДАРЕМНІ ЗУСИЛЛЯ.

З цієї пори й Надір і його наслідники даремне пробували віднайти ці скарби.

Найбільший скарб світа спочиває досі десь у безодні біля білих верблюдиних кісток і ніхто не міг його найти.

Стільки оповіла стара хроніка-літопис. Цю історію переказав Мершель свому синові, що перебував саме в Індії, як лісовий інжинір. Цей вирішив віднайти згадані скарби. Він виклопотав у перської влади концесію на розшуки. Дозвіл йому дали без зайвих труднощів, бо перси вже мають досить розшуків. Одначе перська влада застерегла собі, що на випадок, як інжинір Мершель найде скарби, то вона одержить половину з них.

Дальша підготова пішла в Льондоні, де інжинір Мершель вистарав гроші на виправу. Багато поважних банкирів не пожаліло грошей на це.

Яка дальша доля цієї фантастичної виправи — невідомо.

18.000 км. перегонів зі смертю.

В единбурській лічниці перевели перед кількома днями операцію, яка завдяки спеціяльним умовинам заслуговує на згадку.

14-літня Евеліна Бері з Йоганесбурґу в Полудневій Африці виїхала в товаристві свого батька до Шотляндії, де мала вона піддатися важній операції. Мала пацієнтка стратила з причини якихсь комплікацій очного нерву зір. Вона не втратила його на завжди, одначе привернути зір могла їй тільки незвичайно важка і скомплікована операція. Операція була їй конче потрібна, бо вона могла урятувати їй теж життя. А так малій пацієнтці грозила в кожній хвилині смерть. Майже в останній хвилині, переїхавши 13 тисяч кільометрів поїздом, пароплавом і літаком наспіла мала Евеліна до Единбурґу, де їй перевели негайно операцію. Операція вдалася і мала пацієнтка відзискала не тільки зір, але врятувала теж життя. Опісля вернулася зі своїм батьком знову до Африки. Годиться при тім зазначити, що на кошти подорожі зложилося кількох громадян Йоганесбурґу, бо батько малої Евеліни не мав на те ніяких засобів.

Край, де сходить сонце.

Перед Японією все гнеться, все поступається їй з дороги, Китай горить.

Перед пяти літами Японія перемогла у женевському бою 47 держав і народів, що домагалися, щоб японці покинули Манджурію. Колиж Ліга Націй стала надто натискати, японський відпоручник покинув салю нарад, ще й дверима гримнув на відхідному. На погрозу санкцій з боку Ліги, японці відповіли підготовою висадження своїх полків у Гонґ-Конґу.

Найбільший ворог Японії, Злучені Держави Північної Америки, загадали пильнувати Японію і заняли Філіпіни. Та Японія заставила їх покинути ці становища.

ЛИЦАРІ ДАЛЕКОГО СХОДУ.

Трицять літ тому поклала Японія на лопатки царську Московію. Сьогодні шахує вона большевицьку Московію й тільки вона постачає їй найбільше мороки.

Як усі сильні, як усі найсильніші сьогоднішнього світа, є Японія понад правом. Займає Китай як тільки хоче, держить у своїх руках долю пів міліярда (500 міліонів) людей, відкидає американське гасло т. зв. „відчинених дверей щодо Китаю“ та перемінює це гасло на: „Геть руки від Китаю“ або „Азія для азіятів!“ Мимо великого економічного розвитку, на другому кінці старого світа, европеєць почувається в Японії наче в себе дома, така там дисципліна по містах, такий лад у всіх публичних установах.

ЯМАТО.

Вгорі — почуття й пошанування авторитету, в низах залізна дисципліна. Оце два складники, що храктеризують сучасну Японію. Оба ці складники виявляються в японському мілітаризмі. Але це мілітаризм, що зродився з традиції, що виходить зі зовсім інших основ, як европейський мілітаризм. Японська любов батьківщини, політичні погляди, а навіть послух і дисципліна перед начальниками це складові частини віри.

Кожний японець вояк, чи урядовець віддає свою душу й тіло святій особі мікада. Дослівно. Коли трапляються змови й атентати, то вони основуються саме на тому націоналізмі, що є якось получений із актами віри. Це т. зв. „Дух Ямато“. „Ямато“ велить когось убити, а опісля віддати все життя для добра краю та слави мікада.

Віра японця сягає глибоко навіть у традицію його домашнього життя. Вона звязана з його буднем. Вона велить йому інакше дивитися на світ, як европейцеві, або американцеві.

СИЛА ЗБІРНОЇ ВОЛІ.

Японський генеральний штаб кинув колись гасло: „Треба нам гарних мужчин!“

Досі японців журила думка, що її про них мали у світі: вони малі, коротконогі й здебільшого клишаногі, широкогруді, вуха в них відстаючі, круглолиці, уявляли собою найпоганіших людей. На поклик генерального штабу край відгукнувся одностайне.

Всі взялися за відповідну відживу молоді, за спорт і руханку. І в висліді щороку японський новобранець на кілька міліметрів вищий, що року менший відсоток кривоногих. Цей здисциплінований нарід зумів перевести найбільше діло: виховати фізично нового чоловіка.

Та цей нарід не може поміститися на своїх островах і шукає місця по всьому світі. Японська кольонізація веде перід перед іншими. Останніми часами у Бразилії оселюються тисячі японців. Під проводом вишколених інструкторів, відповідно вивіновані в усякі засоби є японські кольоністи в Америці, на островах Північного Моря, в Австралії найвірнішими представниками своєї далекої батьківщини.

Саме може ця недостача місця, автім і виховання робить із японців найбільш войовничий нарід на землі. Велитенська військова японська каста бачить у війні найбільш справедливу „політику“. Вони змагають до війни навіть такими неповажними засобами, як атентат, що його виконав був у Токіо Ношіо Накамура на фільмового артиста Чарлі Чапліна. Накамура хотів осьтак викликати збройний конфлікт між Америкою і Японією.

АТЕНТАТИ.

Атентати на найвищих, державних достойників, вбивства, самовбивства, врешті присуди на винуватців — всім відомі. Та не всім відомо, що японські студенти один такий присуд, до речі зовсім лагідний, визнали за гострий. На знак протесту переслали вони суддям десятки своїх відрізаних пальців.

12. серпня 1935 р. підполковник Аізава вбив генерала Нагату. Підчас процесу він обвинувачував убитого, за його „моральну гниль“ і „договори з шайкою баришівників“. Він був гордий зі свого вчинку.

Члени трибуналу плакали, студенти пересилали до нього листи подяки, що їх писали своєю кровю.

„Коли суд не зрозуміє вчинку мого клієнта Аізави, інші Аізави прийдуть і повторять його діло!“ — мав відвагу заявити оборонець Аізави. І справді так сталося: за три тижні згинуло кілька міністрів, збунтувався ввесь токійський гарнізон. Щойно мікадо велів повстанцям кинути їхню патріотичну демонстрацію. Опісля майже всі змовники відібрали собі життя.

ПРОБОЄМ ДО ВЛАДИ.

У Японії дуже бояться чужого шпигунства. З уваги на те трохи не що другий японець помагає поліції в поборюванні тієї загрози.

Є 70 міліонів японців. Це одностайна сила, що заєдно зростає.

Японці змагають до господарської незалежности й самовистарчальности. Манджурія дає бавовну. Також вовну й олії. Вугілля й залізо є в Шантунгу й Шансі. Кавчук з Філіпін, нафта зі Сахаліну. Якщо не стане рижу, то братимуть його зі Сіяму. Япоські геольоги вперто шукають за нікелем, цинком і циною.

Водночас Японія зброїться, головно на морі. Вона збудувала 45 тисяч тонові панцирники, що їх Америка не може будувати, бо Панамський канал за вузький.

Цей невеличкий щодо земних просторів край, є сьогодні наймогутнішим на світі. Він держить у своїх руках долю світа й хто зна, чи там, на краю старого Світа, події, що саме відбуваються, не будуть мати вирішного впливу для цілого людства.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Шляхи модерного фізичного виховання.

Щоб пізнати, як оформлюється модерне фізичне виховання і якими шляхами воно йде, треба слідкувати за подіями, що в цій ділянці людського життя розвиваються в Німеччині й Італії. Бо ці обі держави є творцями модерного фізичного виховання і там постійно поширюється обсяг, засоби й методи фіз. виховання, там йде жива праця над модернізацією фізвиховання, щоб його достосовувати постійно до вимішнього політичного й суспільного життя. Здобутки, новини та досвід на тому полі осягнені в одній із тих держав — перейма є і друга, якщо вважає їх для себе корисними й доцільними. У слід за ними йдуть інші держави, що ведуть фізичне виховання з точки інтересів держави.

СПОРТОВЕ СТРІЛЯННЯ.

Від 1933 р. робили в Німеччині заходи доповнити програму фізичного виховання молоді (Гітлер-югенд) вставленням найбільш мужеської із усіх фізичних вправ: спортового стріляння. І саме недавно думку цю зреалізували, створивши окрему станицю, де виховують інструкторів у стрілянні для організації: гітлерівська молодь. Це перша державна школа стріляння „ГЮ", куди що тижня приїздить на вишкіл 52 юнаків, щоб за вісім днів вивчити теорію і практику стріляння та осягнути ступінь інструктора стріляння для поодиноких округ „ГЮ". Хоч здається, що наука тревае коротко, одначе вона дуже основна. При тому до цієї школи допускають тільки вибранців, тих, що вдачею і фізичним виробленням вибилися понад пересічність. Німці прикладають велику вагу до цієї школи, приймаючи засаду: кожний німецький юнак мусить бути пересічно добрим стрільцем!

ГІРСЬКІ СВЯТА.

Від довгих літ принявся в Німеччині звичай уладжувати гірські свята получені із руханковими показами та змаганнями. Сповнилося бажання Яна, бачити фізичні вправи серед вільної, нічим не обмежуваної природи.

І рік-річно мандрують десятки-сотні руховиків та спортовців із міст у простір, в гори, щоб там спільно з тамошнім довколичним населенням святкувати гірські свята. Брак технічних уладжень, біжні, скічні і т. д. не є ніякою перешкодою. Бо не йде про рекорди, частинки секунд чи центиметрів. Кожний змагається тільки для природного людині бажання змагатися і перемагати, стадіони дає щедро сама природа — тут і там розкинені між лісами полями.

А по змаганнях — спільне свято із населенням; співи й народні танки серед свобідного та щирого настрою, який робить із тих людей „з міста" і тих „з гір" одну родину. В цей спосіб спортовці й руховики реалізують не тільки вслово Яна, але і сповняють обовязок супроти батьківщини. Мимоволі нагадується мені одно наше спортове свято на провінції. Для пропаганди виїхала зі Львова дружина легкоатлетів. З яким просто негодуванням вийшли наші спортовці на площу, де ні біжні ні інших уладжень. От пасовисько, переміне недавно на спортову площу. Змагання відбулися — змагуни побігали, накидали — та й поїхали, на жаль таксамо чужі, як і приїхали. Бо не було саме того чинника: **спільности свята**. А до серця народу найлекше доберется тільки молодь.

Добрі приклади все варто наслідувати. Чиж наша природа, наші гори не є чудовим тереном для таких гірських свят?

І. НІМЕЦЬКІ МИСТЕЦТВА В 12-ТИ ЗМАГУ.

Коли в легкій атлетиці маємо такі багатозмаги, як пяти- і десятизмаг, то руханка має 12-ти змаг. Цей т. зв. мішаний багатозмаг, що з уваги на всесторонність стоїть куди вище від легкоатл. багатозмагів, має над ними ще й ту перевагу, що доступний для куди більшої кількости людей (число пяти- і десяти-змагунів є розмірно дуже мале, не тільки в нас). Всеж таки досі спортова конкуренція не здобула собі права прилюдности. І ось саме тепер німецький союз фіз. виховання визнав руханковий 12-ти змаг за спортову конкуренцію і уладив німецькі мистецтва у 12-тизмагу (12. і 22. 8. ц. р.) незалежно від мистецтв на приладах, що відбуваються від 1931 р.

Розписання цих перших мистецтв є важною подією в історії німецької руханки. Віддзеркалюється тут намагання успортовлення німецької приладової руханки, зворот від засади „тільки приладова руханка", що дійшла до переборщення. Одночасно не означає вона ще повного розриву з приладами, бо ось в Токіо Німеччина буде брати участь у чистій приладовій руханці.

Ці зміни уважають тільки поглибленням і розбудованням нім. руханки.

Дотеперішний 12-тизмаг змінили в тому напрямі, що присвятили більше уваги вправам, які вимагають швидкости й сили відбиття (скоки) та взагалі атлетичної готовости. Три легкоатлетичні конкуренції, що входять у склад 12-тизмагу, **а саме: біг 100м., стусан каменем (15 кґ.), і вільний** скок вгору вимагають ґрунтовного опанування легкої атлетики, щоб здобути потрібні пункти, при чому мінімум тепер підвищили. І так в бігу 100 м. 20 точок дає час 11.6 сек. (перше 12 сек.), в стусані каменем із 7.40 м. підвищено на 8,10 м., а хто хоче в скоку осягнути повну скількість точок — цей мусить із віддалі 3.20 м. перескочити висоту 1.70 м. Як видно вимоги дуже високі.

Цікаво, що ціллю цієї зміни 12-тизмагу було по словам державного руханкового провідника, бажання видіти знову „більших руховиків, бо тепер німецька мистецька кляса в приладовій руханці складається загально із малих людей". Яка гідна подиву доцільність у всьому! Правда, числяться німці з тим, що для теперішних мистців нові вимоги дуже важкі. Але зате сподіються осягнути, що ця зміна буде дуже корисна не тільки для нім. приладової руханки (поглиблення і збогаченням форм), але й у дальшому для німецького спорту взагалі. (Д. Б.

Турнір копаного мяча у Стрию.

Львів добуває перше місце.

У днях 28. і 29. п. м. відбулися у Стрию кращі змагання у копаному мячі при участи трьох фіналістів Львівщини, Коломийщини і Стрийщини. Четвертий фіналіст (Станиславівщина) не приїхав. У першім дні турніру по розльосуванні змагались Коломия — Стрий; Львів без гри увійшов до фіналу.

Коломия — Стрий 4:2 (2:2).

Сокіл-Коломия виступив у своєму найкращому складі і під фізичним оглядом презентувався прекрасно. Найкращою формацією був напад, ведений найкращим змагуном на площі Маруняком; над рівень вибивався також лівий лучник. Найслабшою лінією була поміч; оборона тверда, воротар дуже непевний. Стрий репрезентували Добряни. Дружина, що колись побивала найкращі склади Львівщини, показалася лише тінню. В першій частині гри ще могла задовольнити стартом, зате друга частина по втраті наших воріт заломила дружину психічно. Правда, не брали участи у грі два найкращі змагуни, але заступати їх чужими — це Добрянам не лицює.

Хід першої частини гри доволі цікавий, гра вирівнана, обі дружини не використовують багато догідних ситуацій. Друга частина гри належить до Коломиї, що заслужено добуває двоє воріт і перемогу. В Добрянах слід підмітити добру гру воротаря та обох крилових. Суддював п. Повзанюк зі Львова. Видців к. 500.

Львів — Коломия 2:1 (1:1).

В другім дні змагань Коломия виступила в дещо зміненому складі. Львів фізично представлявся слабше, зате технічно переважав над соколами. В першій частині гра отверта рівнорядна, анемія обох нападів не дозволяє дійти до воротного ефекту. В другій частині гри Львів сильно переважає, одначе в добутті воріт стоїть на перешкоді воротар, що того дня був просто феноменальний: вилапував найтяжчі мячі, добре уставлявся, вчас вибігав і йому соколи завдячують програну у такім малім відношенні. Оборона грала дуже непевно, напад не доходив у тім часі до воріт противника і грав хаотично; сам Маруняк не міг дати ради, бо сильно його бевіг Данилевич. Поміч слабша, як у суботу. В коломийській дружині слідне перетомлення. Львів показав гру гарну й на доволі високому рівні, Напад у полі комбінував добре, зате під воріттями не давав собі ради. Поміч пересічна, вибивався тут середущий, що паралізував сильно небезпечного Маруняка. Найкращою лінією Львова була оборона, де Ярош був найкращий на грищі. Воротар не мав поля до попису.

Вже в 7. хв. Львів добуває вирівняння зі стрілу крилового по помилці оборонця. Гра доволі перівна. Темпо її скоре, мяч переходить від воріт до воріт, аж 32. приносить вирівнання для „Сокола" з карного мету. До половини вислід незмінений. По половині перетомлення соколів використовує Львів і пересиджує весь час на половині противника, одначе довго без висліду. Публика денервується і вже рахується з догрилкою, аж нарешті Львів добуває другі ворота у 43 хв. По маті з наріжника лучник Львова переносить мяч за себе, ріжок і голь. До кінця гри вислід вже незмінений і так Львів став мистцем краю.

Змагання лишили по собі дуже корисне вражіння, одначе до таких змагань організатори повинні більше підготовитися. Суддював п. Каратницький зі Стрия. Публики коло 700. В. П.

Спортові висліди.

РЕСОВІЯ — УКРАЇНА 4:1 (1:1).

Висока програна України у Ряшеві тим болючіша, що наша одинацятка була вже у кращій формі, ніж за перших своїх змаганнях з Короною. Легка перевага в першій половині, закінченій ремісовим вислідом, віщувала навіть виграну. На жаль, прийшов другий голь для Ресовії і наші грачі заломилися немов новики, які перший раз прийшли на грище. І тут вилізло старе шило з мішка, цей первородний гріх нашої дружини: легковаження тренінгу і недостача бажання виграти змагання за всяку ціну. Нехай жеж наука не йде в ліс і нехай змагуни візьмуться нарешті до праці та вийдуть вже в найближчу неділю переможцями!

Хід гри: Вже в 5. хвилині Баран стріляв ворота з вільного, але їх суддя не признав з причини офсайту. Гра йде у слабому темпі. В 15 хвилині Врубель використовує замішання під воротами України внаслідок стрілу з наріжника і здобуває перші ворота. Напад України накидає темпо і вже в 23. хвилині Міхльош вирівнює після прегарної сольової акції. Дальші акції обох нападів легко ліквідує оборова обох дружин. Так минула перша половина при легкій перевазі України, так само виглядала і перша половина другої. Здавалося, що не дійде до програної України. Тимчасом по других воротах Ресовії в 27. хвилині приходить несподіване психічне заломання дружини, зокрема Скопеня І. на обороні і Романця в помочі. Не диво, що противник умить використав цю слабу сторону нашої дружини і, домпінгований публикою, підвищив вислід у 40. хвилині до трьох, а в 42. до чотирьох воріт.

Ця перемога Ресовії, яка до того не використала карного, рішуче за висока, коли взяти під увагу хід гри та форму обох дружин. З нашої одинацятки вибивався на перше місце Гошовський, на середині помочі і ліве тріо з нападу: Міхльош, Хомишинець, Кравсський. Тяжко ранений Скопень II. був радше статистом на грищі, ніж грачем, а Магоцький — обставлений солідно Дильонгом — не міг виявити своїх добрих потягнень. З Ресовії загально подобалися Врубель і Станіславський.

Деяким оправданням для України може бути склад, бо до змагань зі своїм найсильнішим противником виїхала вона без хорого Гупула та без Скрегота і Петрова і виступила до цих змагань у такому складі: Босий, Скопень І, Воробець; Романець, Гошовський, Цимбала; Магоцький, Скопень II. Міхльош, Хомишинець, Кравський. Ресовія виступила без Гагенторфа, Відера та Хвалки.

Суддя п. Тіппе.

ІНШІ ВИСЛІДИ ЗА МИСТЕЦТВО ОКР. ЛІГИ:

ЛЬВІВ. Другий Сокіл — Р. К. С. 1:0 (1:0).
ЛЬВІВ. Лехія — Гасмонея 1:0 (0:0).
ПЕРЕМИШЛЬ. Чорні — Чувай 2:1 (2:1).
САМБІР. Погонь (Стрий) — Корона 7:2 (4:0)
ЯРОСЛАВ. Огніско — Польонія 2:2 (1:0).
ДРОГОБИЧ. Погонь І Б — Юнак 1:0 (0:0).

Табеля по двох [illegible] виглядає так:

1. Сокіл II	2	4:0	5:0
2. Ресовія	2	4:0	7:1
3. Погонь (Стрий)	2	4:0	12:5
4. Чорні	2	3:1	2:1
5. Польонія	2	3:1	2:1
6. Огніско	2	2:2	2:2
7. Лехія	2	2:2	4:5
8. Погонь І Б	2	2:2	1:5
9. Гасмонея	2	1:3	0:1
10. Р. К. С.	2	1:3	0:1
11. Україна	2	1:3	3:6
12. Корона	2	1:3	4:9
13. Чувай	2	0:4	3:6
14. Юнак	2	0:4	0:5

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖ. ЛІГИ:

ЧЕНСТОХОВА. Польонія — Бригада 3:1 (3:1).
ЛЮБЛИН. Сьмігли — Унія 1:0 (1:0).

ПОЛЬСЬКА ДЕРЖ. ЛІГА:

ЛЬВІВ. Погонь — ЛКС 2:0 (0:0.
КРАКІВ. АКС — Гарбарня 0:0.
ПОЗНАНЬ. Краковія — Варта 3:3 (0:3).
ВАРШАВА. Висла — Варшівянка 2:1 (1:1).

РІЖНІ:

ТЕРНОПІЛЬ. Поділля — Янів 1:3 (1:3). Мист. А. кляси.

ПЕРЕМИШЛЬ. Сян — Скала (Мостиська) 3:2 (3:0). Змагання товариські.

САМБІР. Дністер (Самбір) — Ватра (Дрогобич) 1:1 (1:1). Змагання за вхід до А.кляси. Дністер грав брутально.

РУСЬ ПОЧАЛА ДОБРЕ!

Русь — М. Ш. Е. 4:1. МШЕ — це чи не найгрізніший противник Руси в терені. Вона легко з ними справилася і без Бокшая, якого продала Славії.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА:

Вікт. Пльзен — Братислава 4:1.
Спарта — Шл. Острава 2:2 (!).
Наход — Жіденіце 3:1.
Вікт. Жіжков — С. К. Пльзен 3:1.

АВСТРІЙСЬКА НАЦ. ЛІГА:

Австрія — Фаворітнер 3:2.
Сіммерінг — Спортклюб 3:3.
Віенна — Фльорідсдорф 2:2.
Вакер — Адміра 1:1.
Рапід — Він 5:0.

БІГ НАКОЛЕСНИКІВ

на трасі Львів—Стрий—Дрогобич—Самбір—Рудки—Львів.

I. місце Щотка (Чорні), II. Степаняк (Україна), III. Бабій (Україна).

Біг наколесників за чашу дир. Левицького, голови С. Т. Україна, що відбувся у неділю на 220.км. трасі Львів—Дрогобич—Львів, треба зарахувати до найбільш удатних цьогорічних імпрез. Це безперечно заслуга дир. Левицького, що в ньому наколесники України знайшли правдивого мецената й дуже ревного опікуна. Вже нині наколесники України є найкращі в Галичині. Бракує їм ще тільки дещо рутини, але її набрати можна лиш у змаганнях; ще кілька стріч — і вони будуть на вершках.

У бігу взяло участь 38 змагунів з ріжних клюбів. Україна мала вже, можна сказати, певну перемогу, але зручний маневр Щотки при одночасній помилці лідера наколесників України Степаняка дозволив першому надробити втрачений терен і здобути I. місце.

Змагання були добре зорганізовані і поділені на два етапи з півметою в Дрогобичі. В першому етапі погода була чудова. Другий етап змагань — це боротьба наколесників з розмоклою і ховзькою дорогою. Підчас цілої траси по більших містах і навіть по селах витали наших змагунів великі маси народу; у Дрогобичі було їх кілька тисяч.

У Львові стартували дві групи. В год. 7.30 змагуни-юніори, пять хвилин пізніше лиценційовані, Україну заступало понад десять змагунів. До півмети в Дрогобичі прийшов перший Бабій (Україна) і здобув нагороду С. Т. „Ватра“; другий за ним Степаняк, Щотка і дальші. Після півгодинного відпочинку наколесники рушили дальше. Біг вів увесь час Степаняк і Бабій. Одначе кількасот метрів перед метою Степаняк старався допомогти Бабієві, що їхав уже третій, і цю похибку його використав Щотка (Чорні), що на одно колесо випередив його на меті.

Вислідк:

1) **Щотка** (Чорні) 7.49,12; 2) **Степаняк** (Україна) 7.49,12.4; 3) **Бабій** (Україна) 7.49,12.6; 4) **Губер** (ЛТКМ) 7.49,12.8; 5) **Опят** (ЛТКМ) 7.50,45; 6) **Звйонзек** (Чорні); 7) **Федак** (Укр.); 8) **Колтуцький** (Укр.); 9. **Буцик** (Україна); 10) **Брощак** (Чорні).

Юніори:

1) **Бучак** (ЛТКМ); 2) **Лата** (Укр.); 3. **Коцур** (Україна); 4. **Ільницький** (Сколе); 5. **Яким** (Дністер. Самбір).

Пересічна скорість 30 км. на годину. Біг скінчило 19 змагунів.

Вечором відбулась у домівці С. Т. Україна роздача нагород. Дир. Левицький подякував усім змагунам за участь у бігу і за їхню бадьору поставу. З черги відпоручник ЛОЗК подякував дир. О. Левицькому за незвичайно вдалу організацію бігу й підчеркнув її европейський рівень. Звернув теж увагу на Бабія, що виявився ревеляцією, як теж похвалив їзду Колтуцького. Після того розділено нагороди й жетони. Щотка (Чорні) добув чашу дир. Левицького, всі інші дуже гарні й цінні нагороди.

ОКРУЖНІ СОКІЛЬСЬКІ ЗМАГАННЯ У ВІДБИВАНЦІ.

Окружні відбиванкові змагання Львова групи провінціональної відбулися 29. 8. Стануло до змагань 5 дружин побратимів з гнізд: Підберізці, Судова Вишня, Лисиничі, Гаї й Лани. Змагання відкрив заст. голови Сокола-Батька п. Карпінський. Зараз потім почалися змагання. Розіграно 10 стріч від год. 10—13. Вислід такий: 1) Підберізці, 2) Судова Вишня, 3) Лисиничі, 4) Гаї, 5) Лани.

Переможець змагань, дружина з Підберезець — це дружина дуже сильна, яка є клясою для себе. Добрий рівень репрезентують дружини зі Судової Вишні та з Лисинич. Слабші Гаї і Лани, одначе вони не повинні зражуватися невдачею та совісно взятися до дальшої праці. Змагання перевели побратими: Козачок О. і Р. Лисий. Суддювали крім цих двох: О. Вальчик, Залеський і Гавур.

Відгомін т. зв. „матуральної афери“ перед судом.

В понеділок — 30. ц. м. почалася розправа перед трибуналом окружного суду у Львові проти підс. Рачека і товаришів у звязку з т. зв. „матуральною аферою“. На лаві підсудних засіли: 1) м-р **Казимир Целестин Рачек,** урядовець львівської кураторії; 2) **Еліяш Мерер,** гімназійний професор у Луцьку та його брат 3) **Йосиф Мерер**, студент політехніки у Львові. Підсудні відповідають з вільної стопи. Трибуналові проводить радн. **Міхалєс;** обвинувачує прок. **Треля.** Акт обвинувачення каже, що підс. Рачек зловжив своєю владою зі шкодою для публичного інтересу. Щоби влекшити скласти іспит зрілости свому братові Евгенові підс. Рачек увійшов до кімнати начальника Юса і з т. зв. американської шафи забрав тайні матуральні теми, зладив відписи і видав їх підс. Е. Месерові. Крім того Рачек забрав 10 шкільних залізничих леґітимацій та 8 целюльоїдових коперт задля матеріяльної користи. Підс. Е. Мерерові закидає акт обвинувачення, що в грудні 1936. і в лютому, березні та квітні ц. р. намовляв підс. Рачека, щоби безправно забрав теми до письменної матури, що мала відбутися з весною 1937. р. нібито, щоби влекшити іспит зрілости свому братові. Третьому підс. Й. Мерерові закидає акт обвинувачення, що намовив Рачека присвоїти матуральні теми знаючи, що підс. Рачек робить це для іншої особи, щоб осягнути матеріяльну користь. Ці матуральні теми підс. Рачек відбив в пивниці в архіві кураторії і передав їх підс. Е. Мерерові, який знову віддав їх своєму братові Йосифові. Знову підс. Й. Мерер продав матуральні теми абітурієнтові V. гімназії у Львові Людвикові Хільфові за 1.500 зол. та якомусь Райсові за 250 зол. Хільф стягнув згадану квоту від своїх товаришів, які платили від 50 сот. до 150 зол. за поодинокі теми.

Підсудні до вини не признались. Підс. Рачек оповів широко про свої взаємини з підс. Е. Мерером, який допоміг йому здати університетський іспит у проф. Шельонґовського. Тоді Е. Мерер виєднав для підсудного бажані теми, за що заплатив йому 300 або 400 зол. Признав, що з бюра начальника Юса забрав 5 матуральних тем з польської мови, 3 з історії, по кілька тем з латини, німецького і фізики та передав їх підс. Е. Мерерові, щоби допомогти скласти іспит зрілости його кузинові. Від підс. Е. Мерера дістав 80 зол., що їх по Великодні звернув йому. З 10 леґітимацій та 8 целюльоїдових окладинок не мав ніякої користи.

Підс. Е. Мерер заявив, що підс. Рачека не намовляв, щоби він видав йому матуральні теми і з їх продажю не мав нічого спільного. Широко оповів про своє знайомство з підс. Рачеком з університетських часів та про допомогу у зложенні іспиту у проф. Шельонґовського. Опісля стрінувся в 1936. р. у кураторії з Рачеком, який просив його, щоб підсудний переробив з його братом Евгеном Рачеком дещо з математики і фізики, бо в тих предметах він слабий. І дійсно підсудний переробляв з Евґеном Рачеком математику і фізику, а по своїм виїзді до Луцька на посаду до гімназії, вчив його далі його брат підс. Й. Мерер. Підс. Рачек стягнув його з Луцька телеграфічно 14. квітня ц. р. і передав йому у трамваю ч. 1 в дорозі на головний двірець матуральні теми з проханням передати їх підс. Й. Мерерові, щоби він переробив їх з його братом Евгеном. Підс. Й. Мерер заявив, що з підс. Рачеком лише один раз стрінувся у справі тем і тоді підс. Рачек порадив йому візвати телеграфічно брата з Луцька. Так теж сталося. Що було між братом і Рачеком не знає. Коли дістав теми, почали до нього приходити ріжні гімназійні ученики і деякі з них купили в нього теми за кількасот золотих. Підчас конфронтації між Мерерами та Рачеком кожний з них обстоював свої зізнання.

35 ПРОВІНЦІЙ У РУКАХ ЕСПАНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

САЛЯМАНКА, 30. 8. ПАТ. Після здобуття Сантандеру під владою ґен. Франка є 35 еспанських провінцій, а валенсійський уряд володіє вповні лише над 11 провінціями та почасти над чотирма. Під владою повстанців є крім того всі кольонії.

Арештують ендеків.

У замойськім повіті після численних ревізій серед діячів Стронніцтва Народовего арештували членів окружної управи та діячів тієї партії. В Томашові Люблинськім арештували трьох інтелігентів, а в з Замості дванацять селян. Між арештованими є: начальник окружної управи партії бувший старшина леґіонів, земельний власник Жигм. Корчевський, земельний власник Врублевський, адвокат Генр. Папроцький і ін. Підчас ревізії поліція найшла в арештованих зброю і вибухові матеріяли.

—o—

НОВИНКИ.

— **Затверджені владою КУРСИ КОСМЕТИЧНІ** Стефанії Гаврисевич під проводом д-ра Е. Дурделла та інж. хемії, Львів, Коперника 42 А, тел. 272-18. Початок викладів 1. вересня ц. р. Проспекти безплатно. Додаткові Курси лічничого масажу тіла і руханки. 6—10

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., телефон 254-46.

— **Найдешевший сезон у Черчі.** Вересень найдешевший місяць у Черчі. Недужі на гостець (ревматизм), ісхіяс, гіхт, ниркові, шлункові, нервові та жіночі недуги повинні користати з нагоди дешево і вигідно вилікуватись. Живець отворений до 10. жовтня. 1503 2—10

— **Їдучи до Львова** заберіть зі собою футра до направи або замовте нові у Карпяка, Зиблікевича 4. 2—9

— **Медицинальний радник Д-р І. Бережницький,** стоматольоґ у Львові, Підвалля 7, вернувся. 1519

— **Чому церква св. Духа недоступна для вірних.** З кругів духовної семинарії у Львові повідомляють нас, що церква св. Духа при вул. Коперника не могла бути відчинена від довшого часу для потреб вірних тому, що в ній відбувається подібно як у катедрі св. Юра, ремонт. Дотого підчас ферій відбувалися там три серії реколекцій для СС. Служебниць.

— **Додаткові вписи до вселюдних шкіл.** Тому, що багато ще родичів не вписало своїх дітей до першої кляси вселюдних шкіл у Львові, міський шкільний інспекторат оголосив додаткові вписи в днях 30. і 31. ц. м. Зголошувати діти вроджені в 1930. р.

— **Учать ходити по місті.** У вівторок 30. ц. м. розпочинається у Львові „тиждень ходження і їзди вулицями“. Перші практичні лекції відбудуться на просторі від Великого Театру до готелю Жоржа. В дальшому тижні „лекції“ будуть в інших дільницях. У тому часі будуть роздавати брошурки та пропаґандові летючки. Після тижневої лекції поліція буде тягнути до відповідальности прохожих і візників, що не держаться приписів.

— **До столиці кн. Осьмомисла.** В суботу, в день Успення Пр. Богородиці відвідало Крилос знову коло 5.000 прочан з усіх сторін краю. Великий наплив народу був теж у неділю без огляду на непевну погоду, яка скінчилася дощем.

— **Окружне кооперативне свято.** В днях 26. і 27. вересня ц. р. відбудеться в Станиславові кооперативне свято, на якому буде посвячений кооперативний прапор О. С. У. К.

— **„День Підгіря“.** Освітні й господарські товариства села Глебівки богородчанського району уладжують при допомозі районів: станиславівського, богородчанського, надвірнянського й солотвинського — „День Підгіря“ в днях 11. й 12. вересня ц. р. Ці дні, як читаємо в летючці комітету свята, мають бути провіркою досягнень та орґанізаційних спроможностей Підгіря. Програма свята розложе-

ню на два дні. Першого дня низка рефератів із ріжних ділянок українського життя, між іншими просвітянський м-ра М. Кушніра, кооперативний інж. І. Семянчука, сільсько-господарський інж. Г. Залізняка.

— **Арештування.** У Крехівцях, пов. Станиславів арештовано рідношкільних діячів Петра Коровайчука, Олексу Петрова та Олексу Дівнича. Арештовано їх у звязку зі слідством, яке ведуть у справі шкільного плебісциту з минулого року. Усіх відставили до слідчої вязниці.

— **Нові „людові доми"** посвятили в Олексятах і Берестянах самбірського повіту і тепер розпочали будову „людового дому" в Корналовичах.

— **Вийшов на волю.** Дня 20-го ц. м. вийшов із вязниці у Станиславові, після відбуття кари, Михайло Остапяк, студент богословії, засуджений на 10 місяців у шкільному радчанському процесі.

— **Червінка в Яворівщині.** В Молошковичах яворівського повіту панує пошесть червінки. Дві особи вмерли. Санітарна влада старається здавити пошесть.

— **Заборони чортківського староства.** В останньому часі чортківське староство заборонило цілу низку українських імпрез. М. ін. заборонено окружний сокільський здвиг, що мав відбутися в днях 28. і 29. серпня, тому, що уладження проектованої імпрези після заподаної програми „може загрожувати безпеці, спокоєві і прилюдному порядкові". Перед згаданим здвигом у Чорткові мали відбутися районові сокільські пописи, що мали стати переглядом сил на здвиг. Такі районові пописи були проектовані у Скородинцях і Заболотівці. Одначе на оба пописи староство не дало дозволу „зе взґленду на безпеченьство публічне". На інші цього роду імпрези, повітовий чортківський „Сокіл" вже навіть не просив дозволу. — В половині цього місяця чортківське староство розвязало „Луг" у Павшівці за те, що впровадило в себе „цьвіченя войскове", навчало своїх членів „засад бойових" і „шермеркі".

— **Шукають за зброєю.** Пишуть нам із Кременця: 18. серпня ц. р. поліція з наказу кременецького староства перевела у п. Б. Козубського основну ревізію, шукаючи за зброєю, одначе без ніякого висліду.

— **„Самостійність" і „Самостійна Думка" припинені.** Румунська влада припинила раз на завжди тижневик „Самостійність" і літературний журнал „Самостійна Думка". Проти припинення „Самостійної Думки" вніс її видавець п. С. Никорович спротив.

— **Справа охорони льокаторів** буде, як повідомляють із Варшави, предметом нарад на найближчому засіданні економічного комітету міністрів. Міністерство справедливости приготовило проект відповідного закону.

— **Львівська хроніка.** Суддя д-р Франкель зловив у своїм мешканні при вул. св. Миколая трьох вломників і хоча вони пробували його бити, віддав їх у руки поліції. — Янові Єнджеєвському, дозорцеві дому при вул. Листопада вкрали дві жінки з кишені підчас нічної забави 1.500 зол. і пропали без сліду. — При вул. Жерельній хотіла розпрощатися добровільно зі світом 29-літня кравчиня Марія Созанська, проковтнувши велику кравецьку голку, яка застрягла їй у шлунку. — Другий випадок самогубства зайшов при вул. Кілінського, де 32-літній Стефан Гринкевич випив якусь отруту.

— **Краєва хроніка.** В ресторані „Львовянка" в Коломиї якась жінка витягнула в ночі із кишені Северина Губичка портфель, з якого забрала 900 зол. і 90 дол. — В Улицьку пов. Рава Руська посварилися два парубки, Іван Чуха і Войтіх Дись, вертаючи в ночі з весілля, при чому вивязалася бійка, в якій Дись вбив кійом свого противника.

— **Смерть за яблока.** В Лятачі, пов. Заліщики 20-літній Стефан Николин з пятьма товаришами вибрався до саду Омеляна Яремчука на крадіж яблок. Коли Николин перелазив мур, який окружує сад, Яремчук стрілив з рушниці грубим шротом. Від одержаних ран Николин незабаром помер. Душогуба арештували.

— **Підпал.** В Лукавці, пов. Броди згоріла на шкоду Параньки Залужки стодола з цьогорічними зборами. Поліція устійнила, що стодолу підпалив Микита Вебер з особистої помсти. Справою занявся суд.

— **Грім на метчу.** Підчас метчу Ґарбарня—АКС у Кракові впав зливний дощ, при чому в трибуну, до якої схоронилося коло 4.000 осіб,

41 убитих підчас страйку людовців.

Число ранених покищо точно не означене. — Офіційний комунікат уряду.

ВАРШАВА, 30. 8. ПАТ. На основі матеріялів у справі подій в центральних повітах Галичини та аналізи цих подій уряд оголосив такий комунікат:

„Строніцтво Людове", використовуючи дорогі всім полякам роковини перемоги польського вояка, **скликало на 15. серпня ц. р. багато віч, на яких оголосило 10-денний селянський страйк, щоби підтримати політичні гасла і домагання партії.** Страйк мав довести до здезорґанізування господарського життя в державі, вноможливляючи довіз харчів до міст. Одночасно спеціяльно зорґанізовані та озброєні боївки хотіли його перевести при допомозі терору. Страйк мав охопити цілу державу, але не вдався завдяки громадянському почуттю селянських мас, свідомих акції уряду, що змагає до покращання положення села. Ці маси відчувають теж безсумнівну поправу свого буття внаслідок кращої коньюнктури. **Страйк вдалося перевести в центральних повітах Галичини при допомозі розаґітованої частини членів „Строніцтва Людового", які походять здебільша з малоземельного населення або зовсім не звязаних з землею. Вони вживали терору супроти мешканців села, які не хотіли мати нічого спільного зі страйковою акцією. Тому що не вдалися спроби стримати зовсім доставу харчів до міст, ватаги, кермовані членами „Строніцтва Людового", намагалися викликати заворушення і довели до багатьох насильств та звичайних кримінальних проступків. Отже барикадували дороги, підпалювали будинки, стинали овочеві дерева, вбивали коні, що належали до осіб, які не солідаризувалися зі страйком; вкінці переривали телефонічні і телеграфічні дроти та приступали до розбирання мостів. Дійшло до того, що озброєні ватаги почали нападати на відділи поліції повіривши обманливим запевненням своїх провідників, що можуть діяти безкарно, бо поліцаям видали заборону вживати пальної зброї. Щойно втікаючи по першій поліційній сальві, обманені учасники нападів переконалися, що поліція має не лише право, але й обовязок ужити зброї в обороні публичного ладу і спокою.**

Ця обманлива та злочинна акція довела до того, що підчас подій вбито 41 особу, 34 ранено. Число ранених годі вважати остаточним, бо багато ранених напасників скривається зі страху перед відповідальністю по лісах і віддалених селянських хатах. На листі жертв нема зовсім провідників та проводирів подій, які запевняли про безкарність учасників. Опісля не дбаючи зовсім про долю ранених опинилися в безпечних криївках. Пролита селянська кров заважить на тих, що в імя власних політичних інтересів обманливо пхнули невідповідальні одиниці до актів насильства та терору, не рахуючись із жертвами, які це могло потягнути за собою.

Зневажливе для почувань поляків надужиття роковин перемоги польської зброї для проголошення хліборобського страйку та доведення невідповідальних селянських гуртів до актів насильства і терору не може проминути без відгомону та потягне неминучі висновки, передовсім у відношенні до провідників.

Такі виступи, що в наслідку потягають за собою жертви людського життя та нарушують єдність і суцільність народу, не можуть вплинути на дальшу поведінку уряду, що змагає до ступневої поправи матеріяльного положення селянських мас і запевнення ладу та порядку в державі.

Ґен. Славой-Складковський
премієр ради міністрів.

Збомбардували американський корабель.

ШАНГАЙ, 30. 8. ПАТ. Чотири літаки збомбардували нині рано американський корабель „Президент Гувер", містоти 21.000 тон.

Райтерова аґенція не подає, до кого належали літаки. Капітан корабля розіслав через радіо сиґнали С. О. С. домагаючись негайної помочі та лікарів і доглядачок. Британський кружляк „Комберленд" відплив негайно на поміч нападеному панцирникові.

———o———

ударив грім. На щастя обійшлося без поважних жертв, бо кільканацятеро осіб тільки легко поразило.

— **Розчарування на большевиках.** В останньому часі вернулось до Польщі кільканацятьох інжинірів, техніків та інших фахівців, яких заанґажували Совіти до ріжних робіт. Тепер большевики розвязали умови зі „спецами" у звязку з відомою акцією проти чужинців. Одночасно крізь Польщу вернулося багато французьких і швайцарських інжинірів.

— **Пожежа.** У Скотніках, пов. Краків згоріла велика стодола зі землеплодами із 150 моргів. Шкоду обчислюють на 35 тисяч зол.

— **Обікрали віцестаросту.** Підчас польського „Свєнта Жолнєжа" 15. м. м. в Бродниці в часі дефіляди військ. відділів обікрали на офіціяльній трибуні віцестаросту з любавського повіту. Вкрали йому портфель з готівкою.

— **Спав коло небіжчика.** Цвинтарний сторож у Калинові Вел. почув у ночи якийсь зойк і хропіт, що добувався із трупарні. А що там лежав небіжчик Іцко Гриншпан, наляканий сторож побіг на поліцію і повідомив, що небіжчик ожив. До трупарні прийшло двох поліціянтів і 1 лікар. Відкрили наумерщину, якою було прикрите тіло і ствердили, що живим небіжчиком є син огородника, Андрій Топольський, який заблукав і замісць до дому, попав до трупарні, де й положився біля небіжчика. Коли пробудився і побачив, що лежав поруч трупа, зімлів із переляку.

— **Грім поразив риби.** Підчас бурі над устям Двини вдарив грім у ріку й оглушив багато риб, які виплили на поверхню води. Населення виловило їх руками.

— **Жертви громів.** Обчислено, що на самій Виленщині згинуло цього року від громів 74 особи. А кілько людей вбили громи в інших сторонах!

— **Небезпека на дорогах.** З Липника до Бельська їхав возом з одним конем Антін Пілярський. За ним їхав з цілим розгоном самохід Н. Смоляржа, кермований шофером Ришардом Гринею, і вдарив із заду на віз. Наслідок був жахливий. Віз розлетівся на кусні, а Пілярського кинуло на шосу, при чому він розторощив собі голову і зломив хребет. Самохід упав у рів а кінь з передною частиною воза поґнав сполошений в напрямі Бельська і аж під самим містом його придержали. Тимчасом Пілярського в безнадійному стані відставили до шпиталю, шофера арештували, а Смолярж утік.

— **Атеїстичний гимн.** Совітський безбожницький союз оголосив конкурс на атеїстичний гимн з нагородами по 25.000, 15.000 і 10.000 рублів. Конкурс має такі вимоги: зміст пісні має бути перепоєний атеїстичним духом, причому пісня має бути легка до вивчення на память і до перекладу на чужі мови.

— **Продають колхози з жінками і дітьми.** Рільний виділ одного совіту в Київщині потягнули до відповідальности за згоду на ріжні нел[illegible] [illegible] продавання колхозів установам. Справа набрала розголосу внаслідком скарги, яку вислали члени колхозу „Виноградар" у Пріорках під Києвом. Колхоз продано трестові виробу вина разом з землею, нерухомостями, худобою і робучою силою, якою є колхозники і їхні жінки та діти. Директора Михайлова, що перевів цю продаж арештували.

— **Пекольна машина в гангарі.** На летовищі у Гаврі вибухла пожежа у гангарі, в якому находилися два заграничні літаки. Один літак згорів до тла, а в другім найшли пекольну машину, що складалася з термосу і якогось вибухового матеріялу, полученого з запальником та електричною батерією.

— **Померли два найбільші багатії.** У Нюйорку помер один із набагатших людей у світі Андрій Мелон, визначний фінансіст і політик, бувший міністр і амбасадор Злучених Держав у Льондоні. Мелон помер у домі дочки, де перебував, щоб викінчити формальности у звязку з уфундуванням великої ґалерії мистецтв у Вашинґтоні коштом дванацять міліонів долярів. Причиною смерти Мелона було запалення легенів і уремія. Походив Мелон із шотляндської родини, що виемігрувала до Америки. Покінчив університет у Пітсбурґу, та вже як 18-літній хлопець взявся спекулювати теренами. Завдяки

скорому зростові міста заробив на терренових спекуляціях міліони, які ульокував у промислі, головно сталевім, опісля вуглевім, деревнім, у будові кораблів, вкінці алюміневім. Заведення і банки Мельона контролювали 80 прц. усього алюмініового промислу. Майно Мелона в 1932. р. оцінювали на десять міліярдів долярів. Ґалерія мистецтв, яку створив, варта є більше як 500 міліонів долярів. — У Льондоні помер у 69 р. льорд Ротшільд.

— **Ватага, що окрадала залізниці.** На залізничій лінії між Ростовом і Нахічевом викрили злодійську ватагу, що окрадала товарові потяги. Втрати, які вони спричинили, доходять до 5 міліонів рублів.

— **Безбожники проти Сталіна.** Як повідомляють з Риги, Сталін рішив розвязати союз безбожників у Совітах, тому що в цій організації викрило ГПУ протисталінівські ґрупи. Всіх провідників безбожницького руху арештували не тільки в Москві, але й на провінції. Слідство викрило, що союз безбожників управляв протисталінівську пропаганду також на Україні та на Далекому Сході. Членів президії союзу безбожників перевезли аґенти ГПУ до вязниці на Лубянці.

— **Кара за слухання московського радія.** В Гамбурзі засудили трьох мужчин і одну жінку за слухання комунікатів моковського радія. Головний обвинувачений Петро Бух дістав 6 літ вязниці, дальші обвинувачені: Новак 2 роки, Кох 1 рік, а його жінка 21 місяців вязниці.

— **Наслідки франко-большевицького братання.** Совітська преса повідомляє про незвичайно скорий зріст числа комсомольців (членів організації комуністичної молоді) у Франції. В 1935 р. було комсомольців лише 18.000, а тепер начисляють їх понад 127.000. В самому Парижі комсомольська орґанізація має понад 50.000 членів, з цього 17.000 жінок.

— **Скочив з висоти 11.000 метрів.** Совітський летун Кайденов установив новий світовий рекорд у скоку з легкопадом, зіскакуючи з висоти 11.370 метрів. Час, який він провів у повітрі, вискочивши із літака, а перед осідом на землі, тревав пів години.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „БУРҐТЕАТЕР“.

Не дуже оригінальний і на десятки ладів використаний у фільмових сценаріях сюжет: любови славного, але немолодого вже актора до молоденької дівчини, яка цю любов розуміє тільки як дружбу, а сама любить молодого актора-новика. Той сюжет у фільмі „Бурґтеатер“ найшов непересічну реалізацію завдяки трійці знаменитих артистів: Вернера Кравса, Ганса Мозера і Ольги Чехової, що є головними стовпами цілої акції. Крім куліс передвоєнного Бурґтеатру бачимо тогочасні сальони т. зв. товариства та маємо нагоду вглянути в приватне життя знаменитого, великого актора, байдужого на тріюмфи і славу, зате спрагненого того, чого саме не може найти: любови та молодости.

☦ Посмертні згадки.

АНДРІЙ ЗЕЛЕНИЙ, б. довголітній директор Т-ва „Взаїмна Поміч Українського Вчительства“, в часі світової війни державний мобілізаційний комісар, у часі української визвольної війни шкільний інспектор на львівський повіт, член Центрального Комітету УНДО, помер у Львові 28. ц. м. в 55. р. життя.

Покійний був родом з Камінки Волоської равського повіту, вчительську семинарію скінчив у Львові, опісля вчителював у Ляшках, Яричові Новім, Підлісках Вел. і Вислобоках. Усюди, де працював, залишив по собі добру память як учитель і громадянин.

Поза школою брав активну участь у просвітному й економічному житті. Цінило Його працю і знання селянство та покликало до громадської ради, на голову кружка „Сільського Господаря“ і читальні „Просвіти“ у Вислобоках. Там зорганізував він також народній університет для довкільних сіл і вів його як ректор при допомозі товаришів народніх учителів аж до початку світової війни. Селяни Вислобок, Ременова, Підлісок, Сторонятина, Запитова, Руданець, Кукизова і Сулимова до нині з пошаною згадують і цінять високо його працю.

Після переходу УГА за Збруч, як доброволець узяв кріс у руки та як простий вояк відбув усю кампанію проти большевиків на Україні. Вернувшися з війни, обняв становище дир. ВПУВ та чекав терпеливо 17 літ, що влада покличе його до служби, признаючи йому приобіцяну ще в 1920. р. вчительську посаду. З тою нездійсненою мрією, програвши процес у Н. А. Т., зійшов у могилу. В. Й. П.!

—o—

Нові книжки й журнали.

„МИ“, літературний неперіодичний журнал. Книга VII. Осінь 1937 р. В-во „Варяг“. Редагують: І. В. Дубицький і А. Крижанівський. Зміст: Наталя Лівицька-Холодна: Сім літер. — Микола Зеров: Переклади з Горація. — Андрій Крижанівський: Історія одного вагону. — Святослав Гординський: Галич. — Вернер Воймельбурґ: Пруська новеля (перекл. І. В. Дубицький). — Ярослав Дригинич: Ліричний епільог. — Св. Гординський: Верґарн, поет і людина. — Е. Вернач: Поезії. — Борис Ольхівський: Вільний народ. — Рецепції.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ЗАБОЛОТІВ:
31. VIII. Довбуш.

ГВОЗДЕЦЬ:
1. IX. Циганський барон.
2. IX. Муж двох жінок.
3. IX. Шаріка.

КОЛОМИЯ:
4. IX. Ніч під Івана Купала.
5. IX. Шаріка.
6. IX. Інваліди.
7. IX. Дівча з Маслосоюзу.

Білети можна вже набувати в Учит. Спілці.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

БРОШНІВ:
31. VIII. Ой не ходи Грицю.

ДОЛИНА:
1. IX. Хмара.
2. IX. Подружні мет[illegible]
3. IX. Маруся Богуславка.

ВИГОДА:
4. IX. Хмара.
5. IX. Жайворонок.
6. IX. Вій.
7. IX. Гейша.

ВЕЛДІЖ:
8. IX. Хмара.
9. IX. Воскресення.
10. IX. Маруся Богуславка.

ЖУРАВНО:
11. IX. Ніч під Івана Купала.

Театр перед виїздом на Лемківщину загостить до Львова з народнім репертуаром.

Український Молодий Театр „Заграва“

КУТИ:
31. VIII. Тарас Шевченко.
1. IX. Муравлі

КОСІВ:
2. IX. Тарас Шевченко.
3. IX. Муравлі.

Великий Театр:

Середа 1. IX. год. 8. веч. Премієра! „Король волоцюг“ музична комедія.

Четвер, 2. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг“ музична комедія.

Пятниця, 3. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг“ музична комедія.

Субота 4. IX. год. 8. веч. „Король волоцюг“ музична комедія.

КІНА.

АПОЛЬО: „Бурґтеатр“.
АТЛЯНТІК: „Тайний плян Р 8“.
ВАНДА: „Роз-Марі“, „Соната“.
ГРАЖИНА: „Ординат Міхоровський“.
ЕВРОПА: „Романтичний міліонер“.
КАСІНО: „Герої моря“.
КОПЕРНИК: „Підводний човен“.
МАРУСЕНЬКА: „Приречення“.
МЕТРО: „Запьмована“, „Останній поганин“.
МІРАЖ: нечинне.
МУЗА: „Пані міністер танцює“.
ПАЛЯС: „Дівча з Парижа“ (Лілі Понс)
ПАКС: нечинний.
ПАН: нечинне.
РАЙ: „Останній акорд“ із Ліль Даговер.
СВІТ: „Буде краще“ з Тоньком і Шепком та ревія.
СТИЛЕВЕ: „В тіни самітньої сосни“ ревія.
ТОН: „Непереможний Робінзон Крузо“
УТІХА: „Анна Кареніна“ і ревія „Любовні маневри“.
ХИМЕРА: „Баркароля“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Білгород — Букарешт“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 31. серпня 1937.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 20.10, 21.00 Веселий вечір; БІЛГОРОД 22.15 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.05 Симф. концерт, 13.30, 22.10 Циг. музика, 18.30 Форт., 19.30, 20.00 Орх., легка музика, 21.00 „Два скупарі“ ком. оп. Гретри; ВІДЕНЬ 16.05 Віденські прогульки — розр. концерт, 17.30 Пісні й арії, 19.25, 20.00 Кохання з перешкодами, вес. муз. авд. 20.25 Баляди. 21.40 Концерт ф-моль на форт. і орх. Шопена; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Пісні з гір, Вольфрам бас, 19.00 Танк. музика. КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття; МІЛЯНО 17.15 Форт., 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 Комедія, пісеньки; МІНХЕН 12.00 Орх. концерт, 16.00 Концерт сучасної музики, 21.10 Камер. музика; ПРАГА 16.10 Голяндська музика, 17.05 Військ. орх., 19.05, 20.00, 21.00 „Чародійний флет“ оп. Моцарта; РАДІО ПАРІ 12.00, 12.30, 13.45 Орх. концерт, 13.15, 16.00, 19.00, 19.15, 19.30 Спів, 14.00 Театр Уяви, 20.15 Літер. авд., 20.30 Концерт квартету кларнетистів; РИМ 17.15 Синкопована музика на форт., 19.53 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Сіберія“ оп. Джордана.

Середа, 1. вересня 1937.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 20.10, 21.00 Концерт, музика, спів, БІЛГОРОД 18.00, Орх. концерт, 20.00 Пісні, 20.30, 21.00 Гумор, 21.30 Нар. пісні, 22.15 Спів. рецітал, БУДАПЕШТ 12.05 Хор, 17.00 Скрипка, 17.55, 18.00 Вок. концерт, 19.00 Циг. музика, 20.50, 21.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 17.30, 18.00 Сучасна австр. музика, 19.25, 20.00 Симф. концерт, 21.45 Скрипка, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика. 18.00 Форт., 19.00, 20.10 Концерт фільг., 21.15 Настроєвий концерт, КОШИЦІ 12.35 Концерт військ. орх., МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 18.50, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Льоканда аля люна“ муз. комедія Кучіни, МІНХЕН 19.00 Давні й нові військ. марші, 20.10 Вечірня серенада, орх. концерт, ПРАГА 14.00 Давні мистці, концерт солістів, 17.40 Веселі пісеньки, 20.50 21.00 Орх. концерт, РАДІО ПАРІ 12.00 Орх. концерт, 13.15, 15.45, 19.30, 19.45 Спів, 18.15 Гумор, 19.0 Історія клявесинової музики в муз. ілюстр., 20.30, 21.00, 22.00 „Кохання — лікарем“ ком. оп. Поасе, РИМ 18.50, 19.53, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.15 Концерт вок. ансамблю „Кантатрічі італіяне“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 31. серпня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Популярна музика, орх., 13.55 Легка музика з пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Пучіні: 4 дія оп. „Богема“ гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Коли великі люди були малі: „Авр. Лінкольн“ авд. для старших дітей, Вен. Герца, 16.25 Дуети й арії, Софія Фабрі сопр. і Віктор Бреги, форт., 16.50 Ліда — ключ до

Вильна, фейл., 17.05 Орх. концерт, 17.50 Актуальна туристична гутірка. 18.00 Огляд фін.-госп., актуалія, 18.10 Падеревський грає, гр. пл., 18.25 Літер. хвилини: Львівські баляди, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Брошка" скеч, 19.15 Квартет ціс-моль оп. 131 Бетовена, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Концерт легкої і танкової музики, орх., хор. пісоньки, у перерві коло год. 20.45 Вечірній денник, Хліборобські вістки, 21.45 „Будні п. п. Ковальських", 22.00 Спів- речітатив Слави Орловської-Червінської в супр. форт., 22.30 Р. Штравс, із гр. пл., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеор. комунікат, 23.00 Концерт бажань.

Середа, 1. вересня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Пісні Чайковського, гр. пл., 12.25 Орх. концерт, 13.55 Розривковий концерт з пл., 14.45 „Страшні пригоди веприка" опов. для дітей, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Оперова музика з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 З мого варстату, літер. варіс, 16.15 Орх. концерт, 16.45 Відчит, 17.00 Концерт солістів: Ковр. Железховський спів, Павло Гедеонов скрипка у супр. форт., 17.50 Штучна бензина, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Сергій Прокофієв, із гр. пл., 18.30 „Біс" монольог, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спорт. вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Обмінні авдиція з Кракова, 19.50 Спорт. вістки, 20.00 „Біла Африка" репортаж із пл., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Будні пп. Ковальських", 22.00 Розр. концерт у вик. сальон.-джез. орх., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ЦЕНТРОСОЮЗ-ЛЬВІВ.

Львів, 28. серпня 1937.

Звідомлення зі збіжевого ринку.

Ціни Централсоюзу, Львів, за 100 кг тьохо вагон стація заладовання.

Пшениця одн.	27·75—28·75
Пшениця зб.	27·25—28·25
Жито зб.	21·00—22·00
Ячмінь пашн.	16·00—17·00
Ячмінь 640	17·00—18·00
Ячмінь 680	18·00—19·00
Овес легко задож.	17·00—18·00
„ незадож.	18·00—19·00
Кукурудза жовта	25·00—25·50
Кукурудза червона	26·00—26·50
Ріпак	58·00—59·00
Вика темна нов. збору	18·00—19·00
Насіння льону	46·00—47·00
Гречка	21·00—22·00

Тенденція вдержана.

ЦЕНТРОСОЮЗ

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 28. серпня.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·75 зол.
1 кг. масла бочков. вид. з опак.	2·60 зол.
молоко	14—15 сот.
яйця	3·40 зол.

Тенденція на масло знижкова на молоко та яйця сильна.

ОПОВІСТКИ.

Однорічну приватну жіночу школу купецької підготови II. ступня для абсольвентов гімназії давнього типу відкриває на основі дозволу Міністерства В. і П. О. з початком шкільного року 1937-38 **Товариство „Український Інститут для дівчат" у Перемишлі.** Вписи приймає Дирекція школи до 7. вересня ц. р. при вул. Татарській ч. 4. До школи заанґажовано першорядні фахові сили. При школі є зразково уладжений інтернат.
1501 2—

Прив. Коед. Гімназія ім. О. Маковея У. П. Т. Рідна Школа в Яворові в повними правами державних шкіл оголошує, що додаткові іспити відбудуться по вакаціях 1. і 2. вересня ц. р. В цих двох днях відбудуться також іспити до І. кл. гуманістично-класичного ліцею, що має також права державних шкіл. При гімназії існує дешева Бурса ім. І. Франка для бідної молоді. Кружок „Рідної Школи" в Яворові веде ще крім гімназії та ліцею, дві однорічні коед. торговельні школи: вищого і нижчого ступня. — **Дирекція гімназії, ліцею і торговельних шкіл.**
1487 3—3

КУПНО - ПРОДАЖА

НАЙБІЛЬШИЙ вибір нових і передвоєнних камениць, віль, домів з городами, парцель від найскромніших до найвибагливіших по різних цінах, від кількох тисяч почавши — поручає відома зі солідности українська фірма „ТРАНСАКЦІЯ" Львів, Длуґоша один.
1431 8—10

ПРОДАМ дубову вживану спальню. Потоцького ч. 118, м. 4, оглядати від 12—2 попол.
1485 3—3

АНТИКВАРНІ

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ нові, вживані, найдешевше в Антикварні „МІЛЬ КНИЖКОВИЙ". Львів, Баторія 6. Купно — продаж — заміна.
1524 1—5

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ФІЛІЯ „ПРОСВІТИ" В РУДКАХ прийме організатора від зараз, добре обзнайомленого з просвітянською працею. Винагорода по умові. Оферти слати на адресу заст. голови д-ра В. Климишина, адвоката в Рудках.
1496 3—3

НАУКА

ШКОЛА МОВ „Ecole-Francaise", Баторія 34, І. пов., затверджена кураторією, як щороку отвирає курси: французького, англійського, німецького, стенографія, бухгальтерія, писання на машині.
3/22 3—3

ШКОЛА КРОЮ ЖІНОЧОГО, ведена паризьким моделістом БІНДЕРОМ, дипльомованим у Парижі, Дрезні, Відні. Професор патронату. Приймає вписи, ціни низькі — **Львів, Оссолінських 12.**
1518 1—12

МЕШКАННЯ

ДЕШЕВО візьму на станцію ученика 1-ої кл. акад. гімназії для спільної науки і товариства з моїм сином. Мешкання поруч гімназії. Зголошення слати до Адм. „Діла" під „Дбайлива опіка".
1484 3—3

ПРИЙМУ одну ученицю, 5 хвилин ходу до заведення голов. гімназії і Рідної Школи. Зголошення: Мочнацького 48. II. дв. 12.
1500 2—3

КІМНАТА сонячна, гарна, з урядженням до винайму Вайки 26/12. 1526 1-3

ПРИЙМУ на станцію 2 учениці. Фортепіян дома. Кохановського 15а І. п. на право.
1—3

УРЯДНИЧА родина прийме двох учнів на станцію з цілим утриманням (60 зол.) Поміч у науці. Жулінського 1/Л. п. д. 8.
1525 1—3

УМЕБЛЬОВАНА кімната, сонячна, тепла, вхід зі сходової клітки. Тарновського 86, мешкання 1.
1517 1—2

ЗАМЕШКАЮ як інструктор, найрадше в матуриста. Першорядна рутина, до всіх типів (мат., гр., лат., нім. фр.) — Зголош. до „Діла" під „Студент".
1521 1—2

РІЖНІ

УЧНІ! 5-100

Зближається початок шкільного року.

Все шкільне приладдя купуєте тільки у фірми

СОЮЗНИЙ БАЗАР · ЛЬВІВ ·

АДМІНІСТРАЦІЮ РЕАЛЬНОСТЕЙ у Львові, веде солідно, фаховими силами за малою оплатою, а повною порукою „ТРАНСАКЦІЯ" Львів, Длуґоша один.
1431 8—10

ДИКТИ, ФОРНІРИ найдешевше джерело закупу **М. Гаммер і СИН Львів, Зьрудляна 3.** тел. 271-14.
1406 10-15

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, фісгармонії знамениті, ґарантовані — дешево продає, міняє **Ганак, Пілсудського 21, І. пов.**
1456 5—20

РОМАНОВА переробляє ковдри — три зол., Городіцьких 4. біля Ринку. 1365 1-5

ОГОЛОШЕННЯ.

ВПИСИ

на однорічний, новітній курс крою і шиття, а також домашнього господарства з правом видавати свідоцтва і управненням фахової освіти через три роки аж до виззволення. Також приймає на тримісячний практичний курс крою, шиття, шиття білля, також всі роботи з ділянки жіночих одягів.

З провінції приймає з цілим утриманням і з наукою за зол. 90.

Інформації дає

Марія Пісарська

Львів, Сташіца 8. II. пов.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10